TJÄNSTEUTLÅTANDE
2018-02-09 TRN 2017-0156

Handläggare:
Ann Lundell

Tillväxt- och
regionplanenämnden

Årsrapport 2017 för tillväxt- och regionplaneförvaltningen

Ärendebeskrivning

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen överlämnar härmed årsrapport för 2017 inklusive uppföljning av intern kontrollplan 2017.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande Årsrapport 2017 för tillväxt- och regionplaneförvaltningen, TRN 2017-0156, 2018-02-09
Tillväxt- och regionplaneförvaltningens årsrapport 2017

Förslag till beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden föreslås besluta

att fastställa årsrapport 2017 för tillväxt- och regionplaneförvaltningen,

att godkänna uppföljning av intern kontrollplan 2017 för tillväxt- och regionplaneförvaltningen enligt årsrapportens bilagor F 2 Styrningsrapport 2017 och F8 Uppföljning intern kontrollplan 2017,

att överlämna årsrapport 2017 och uppföljning av intern kontrollplan 2017 till Landstingsstyrelsen, samt

att paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
Årsbokslut 2017 för tillväxt- och regionplaneförvaltningen redovisas i årsrapporten och dess bilagor. Förvaltningens ekonomiska resultat för 2017 blev ett överskott med 0,5 miljoner kronor.

Uppföljningen av förvaltningens interna kontroll redovisas i årsrapportens bilagor Styrningsrapport 2017 och Uppföljning intern kontrollplan 2017. Av genomförda åtgärder för de tolv kontrollmomenten bedöms 7 vara gröna (åtgärdat enligt plan) och 5 gula (merparten åtgärdat). Trenden för åtgärderna bedöms med enstaka undantag ha fått önskad effekt.

Bakgrund
Årsrapporten för tillväxt- och regionplaneförvaltningen är sammanställd utifrån centrala anvisningar från landstingsstyrelsens förvaltning.

Överväganden
I årsrapporten görs en genomgång av samtliga uppdrag och resultatmål för 2017 utifrån de övergripande rubrikerna, dvs regional utvecklingsplanering, regionplanering samt regional utveckling och tillväxt, för de två sistnämnda redovisas även den prioriterade löpande verksamheten. Därtill återrapporteras bland annat ekonomi, styrning, prioriterade samarbeten samt internt utvecklingsarbete.

Utställningsförslaget av RUFS 2050, som utarbetades under perioden februari-april 2017, var föremål för ett omfattande förankringsarbete, regionalt och internt i landstinget. Beslut togs i en enig nämnd att sända RUFS 2050 på remiss under perioden juni-november 2017. Även den regionala klimatfärdplanen och landsbygds- och skärgårdsstrategin har varit på remiss under hösten, tidplanen för färdigställande av dessa strategiska dokument är densamma, dvs de beräknas antas av TRN den 22 februari 2018 inför ett slutligt antagande i Landstingsfullmäktige i juni 2018.

Ett stärkt genomförande av regionala åtaganden för att uppnå de långsiktiga målen i den regionala utvecklingsplanen har löpande varit i fokus för förvaltningens arbete. Under 2017 har förvaltningen fortsatt med att prioritera befintliga regionala verksamheter och nätverk som verkar för genomförandet av RUFS. Dessa är framåtsyftande och ligger i linje med RUFS 2050, och ingår därmed som en del av planeringsarbetet för genomförande av den kommande RUFS 2050.

Förvaltningen redovisar för året 2017 ett positivt resultat med 0,5 miljoner kronor, vilket är lägre i jämförelse med föregående års resultat på 1,1 miljoner kronor. Resultatet förklaras av att personalkostnaderna blev lägre än budgeterat, främst på grund av vakans på förvaltningen. En omfördelning av överskottet för personal har även skett till kostnader som hänförs till bidrag och konsulttjänster.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet
Beslutet bedöms inte innebära några ekonomiska konsekvenser för landstinget.

Miljökonsekvenser av beslutet
I enlighet med landstingets miljöpolitiska program, Miljöprogram 2017-2021 har hänsyn till miljön beaktats och det bedöms att en särskild miljökonsekvensbedömning i detta ärende inte är relevant.

Hanna Wiik
Förvaltningschef

Ann Lundell

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen

ÅRSRAPPORT 2017

Innehållsförteckning

1. Inledning 5

2. Styrning 6
2.1 Styrning av verksamheten 6
2.2 Uppdrag 7
2.2.1 Uppdrag i budget 7
2.2.2 Uppdrag under löpande år 7
2.3 Efterlevnad av styrande dokument 8
2.3.1 Styrningsrapport 8
2.3.2 Strategier 8
2.3.3 Landstingets finanspolicy 10
2.4 Intern styrning och kontroll 10

3. Mål 11
3.1 Ekonomi i balans 11
3.2 Attraktiv kollektivtrafik i ett hållbart transport-system 11
3.3 Ett fritt, tillgängligt kulturliv med hög kvalitet 12
3.4 Hållbar tillväxt och utveckling 12
3.5 Tryggad kompetensförsörjning 13

4. Verksamhet 14
4.1 Väsentliga händelser 2017 14
4.2 Regional utvecklingsplanering 14
4.2.1 Regionplanering 22
4.2.2 Regional utveckling och tillväxt 27
4.3 Verksamhetsutveckling 37
4.3.1 Verksamhet 37
4.3.2 Process 38
4.3.3 Ekonomi 40
4.4 Effektivare landsting 40
4.5 Verksamhetsförändringar 40
4.5.1 Utveckling personalvolym 41
4.5.2 Sjukfrånvaro 41

5. Ekonomi 44
5.1 Resultatutveckling 44
5.1.1 Verksamhetskostnadsutveckling 45

5.1.2 Redovisning över samtliga specialdestinerade statsbidrag 46
5.1.3 Bemanningskostnader 46
5.1.4 Avvikelser – årets utfall mot årsbudget 47
5.1.5 Förändring – årets utfall mot föregående år 47
5.1.6 Externa intäkter och kostnader 48
5.1.7 Övriga kostnader 48
5.2 Resultatdisposition 49
5.3 Investeringar 49
5.4 Balansräkning 49
5.5 Kassaflödesanalys 50

6. Verksamhetsstöd 51
6.1 Miljö 51
6.1.1 Miljöprogram 2017–2021 51
6.1.2 Ledningssystem 51
6.2 Socialt ansvarstagande 52
6.2.1 Jämställdhet och jämlikhet 52
6.2.2 Nationella minoriteter 52
6.2.3 Barnkonventionen 52
6.2.4 Arbete för tillgänglighet 53
6.2.5 Uppförandekod för leverantörer 53
6.2.6 Folkhälsa 53
6.3 Säkra processer 54
6.3.1 Säkerhetsarbete 54
6.4 Digitaliseringsgrad 54
6.4.1 Uppföljning av landstingets digitaliseringsarbete 54

7. Personal och utbildning 56
7.1 Verksamhetsförändringar och verksamhets- utveckling 56
7.2 Kompetensförsörjning 56
7.3 Utbildning och kontinuerlig kompetens- utveckling 56
7.4 Attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare 57
7.5 Mål och resultatorienterade chefer 58

8. Ledningens åtgärder 59

9. Pågående rättsprocesser (tvister) 59

10. Förväntad utveckling 2018. **Fel! Bokmärket är inte definierat.**

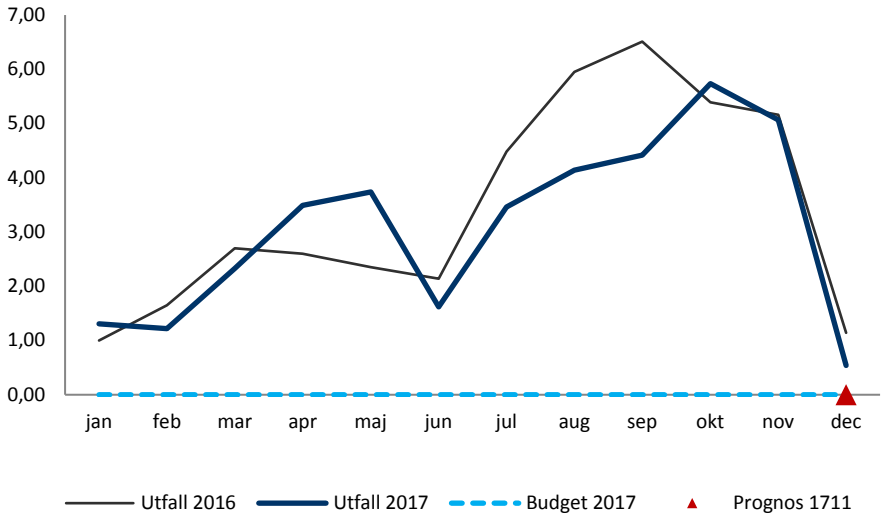
11. Övrigt 60

12. Nämnd-/styrelsebehandling 60

13. Bilagor 60

1. Inledning

Resultatutveckling

Förvaltningen redovisar för året 2017 ett positivt resultat med 0,54 miljoner kronor, att jämföra med ett budgeterat helårsresultat på +/-0 miljoner kronor. Årets resultat är lägre i jämförelse med föregående års resultat på 1,1 miljoner kronor.

Resultatet förklaras av att personalkostnaderna blev lägre än budgeterat, främst på grund av vakans på förvaltningen. En omfördelning av överskottet för personal har även skett till kostnader som hänförs till bidrag och konsulttjänster.

2. Styrning

2.1 Styrning av verksamheten

Tillväxt- och regionplanenämnden ansvarar för regionplaneringen och de regionala utvecklings- och tillväxtfrågorna inom landstinget. Den övergripande uppgiften är att bedriva regional utvecklingsplanering med utgångspunkt i landstingets regionplaneringsansvar. Syftet är att skapa goda förutsättningar för en hållbar utveckling i regionen i enlighet med landstingsbudgeten.

Den långsiktiga visionen i den *regionala utvecklingsplanen* (RUFS 2010) är att Stockholmsregionen ska bli Europas mest attraktiva storstadsregion.

TRF består av tre avdelningar: Regionplaneavdelningen, Tillväxtavdelningen och Avdelningen för administration och kommunikation. Förvaltningens ledningsgrupp består - förutom förvaltningschefen – av två avdelningschefer samt två enhetschefer för ekonomi- respektive kommunikation. Främsta uppgiften för TRF:s ledningsgrupp är att samordna, utveckla och genomföra den strategiska ledningen av verksamheten.

Avdelningscheferna och enhetscheferna leder avdelningarnas verksamhet med utgångspunkt i verksamhetsplanen för TRF, de ansvarsområden och resurser som avdelningen tilldelas. Resurserna fördelas utifrån gemensamma prioriteringar i ledningsgruppen. En del av verksamheten bedrivs i projektform och för dessa finns styrgrupper.

2017 års verksamhetsplan utgick från SLL:s budget och reglemente och förvaltningens olika uppdrag, samt löpande prioriterad verksamhet, har brutits ner i årliga resultatmål, vilka redovisas under avsnitt 4.2.

Ett långsiktigt utvecklingsarbete för ledningsgruppen har pågått under året för att fokusera på en strategisk utveckling av verksamheten, förvaltningsövergripande prioriteringar och samordning liksom ett tydligare och mer samlat ledarskap.

2.2 Uppdrag

2.2.1 Uppdrag i budget

År 2015, att-sats 25

att uppdra åt landstingsstyrelsen att föreslå en ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen som ska ersätta den nu gällande regionala utvecklingsplanen, RUFS 2010.

Ett utställningsförslag för RUFS 2050 har utarbetats och godkänts av TRN i juni 2017. Från den 27 juni till den 3 november 2017 pågick utställnings- och remissperioden samtidigt som en omfattande dialog fördes med regionens aktörer, vilket beskrivs närmare under avsnitt *4.2 Strategisk kommunikation och dialog*.

Arbetet med RUFS 2050 har fortsatt under hösten och vintern 2017 med att ta fram ett nytt planförslag (antagandehandling) samt ett särskilt utlåtande där remissynpunkterna sammanställs, analyseras och beaktas (utställningsutlåtande). Dessa färdigställs i januari 2018 för att sedan behandlas av TRN i februari och därefter av landstingsfullmäktige i juni.

2.2.2 Uppdrag under löpande år

År 2016, LF 2016-03-15

att uppdra åt nämnder, styrelser och bolag inom Stockholms läns landsting att utarbeta styrdokument för säkerhet i enlighet med landstingsstyrelsens riktlinjer för säkerhet.

Förvaltningen har genom nätverket för informationssäkerhetssamordnare deltagit i arbetet med att ta fram en gemensam policy för informationssäkerhet och säkerhet för hela landstinget. Policyn sänds på remiss till förvaltningar och bolag i början av 2018 och förväntas antas av LF under våren 2018, därefter tas kompletterande styrdokument fram.

Det är ännu oklart i vilken omfattning förvaltningen behöver ta fram egna styrdokument. På grund av detta har förvaltningens interna arbete med styrdokument för säkerhet inte kunnat slutföras under 2017, men avses prioriteras under 2018.

Förvaltningens brandutrymningsledare har deltagit i brandskyddsutbildning anpassad för arbetsplatsens lokalisering under hösten 2017."

2.3 Efterlevnad av styrande dokument

2.3.1 Styrningsrapport

Tillväxt- och regionplanenämnden ansvarar för regionplaneringen och de regionala utvecklings- och tillväxtfrågorna inom landstinget. Inga avvikelser från uppdrag och reglemente noteras för 2017.

Sedan mars 2015, då förvaltningen bildades, har implementering av samtliga relevanta policies och regelverk för Stockholms läns landsting pågått. Se även avsnitt *4.3.2 Process* samt *bilaga F 2*.

2.3.2 Strategier

Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen

RUFS 2010 var fram till augusti 2016 länets regionala utvecklingsprogram, tillika regionplan enligt PBL. Ett stärkt genomförande av regionala åtaganden för att uppnå de långsiktiga målen har löpande varit i fokus för förvaltningens arbete. Samtliga framtagna handlingsprogram inom ramen för genomförandet av RUFS 2010 har avslutats och utvecklingsprocesser har gått över i ordinarie verksamhet. Under 2017 har förvaltningen fortsatt med att prioritera befintliga regionala verksamheter, nätverk och processer som verkar för genomförandet av RUFS. Dessa är framåtsyftande och ligger i linje med utställningsförslaget till RUFS 2050, och ingår därmed som en del av planeringsarbetet för genomförande av den kommande RUFS 2050.

Ett exempel på handlingsprogram som lett till fortsatta samverkansprocesser är handlingsprogrammet Kunskapsregion Stockholm. Därigenom initierades Sthlm 6000+, ett projekt med syfte att på fyra år, 2013–2017, nå målet om 6 000 nya studentbostäder. I arbetet med handlingsprogrammet lyftes bristen på studentbostäder som ett allvarligt hot mot Stockholmsregionen som kunskapsregion. Byggbolag, kommuner, lärosäten, konsulter, landstinget, länsstyrelsen och studenter har samarbetat kring det gemensamma målet att bygga 6 000 nya studentbostäder. Målet kommer att nås under första delen av 2018. Tillväxt- och regionplaneförvaltningen har ingått i samarbetet som formerats som en ideell förening. En slutrapport finns på www.sthlm6000.se

Fler exempel på prioriterad regional samverkan är: Cykelkansliet, beredningsgruppen för Strukturfondspartnerskapet, styrgruppen för den regionala digitala agendan, det regionala miljö- och samhällsbyggnadsrådet, nätverket för regionala stadskärnor och den regionala tillväxtgruppen. Utöver dessa nätverk har förvaltningen tagit fram förslag till landsbygds- och skärgårdsstrategi och regional klimatfärdplan, liksom påbörjat arbetet med

framtagandet av en regional godsstrategi. Inom ramen för den politiska styrgruppen för Flemingsberg har förvaltningen tillsammans med Huddinge kommun och Botkyrka kommun arbetat fram ett utvecklingsprogram för den regionala stadskärnan för Flemingsberg.

Förvaltningen verkar även löpande för genomförandet av RUFS genom strategisk ärendehantering av besvarande av remisser rörande regionens fysiska och rumsliga utveckling (*se statistik avsnitt 4.2*).

Vidare har ett regionalt cykelkansli inrättats i samverkan med Länsstyrelsen, Trafikförvaltningen och Trafikverket. Det regionala cykelkansliet har ansökt om ekonomiskt bidrag från Energimyndigheten för att genomföra stråkstudier av regionala cykelstråk. Stråkstudierna syftar till att effektivisera cykelplaneringen i Stockholms län och påskynda arbetet med att bygga ut det regionala cykelvägnätet. Cykelkansliet har beviljats ett ekonomiskt stöd på 1,5 mkr. Arbetet med stråkstudierna har påbörjats och fortsatt under hela 2017.

För den långsiktiga strategiska planeringen har befolknings- och sysselsättningsframskrivningar tagits fram och tillgängliggjorts, bland annat publicerats i en rapport. Den beskriver utöver befolknings- och sysselsättningsutvecklingen även framskrivningar över utbildningsnivåer, inkomstnivåer, pendlingsmönster och kompetensförsörjning i de sju länen i östra Mellansverige. Rapporten antogs av nämnden i juni och ett seminarium för kunskapsspridning hölls i september 2017.

Skärgårdsstiftelsen har med stöd av Arvsfonden byggt upp verksamheten Utbildningsplats skärgården för att barn och unga genom sina skolor ska få upptäcka, uppleva och ta del av skärgården i organiserade och pedagogiska former. Med koppling till projektet Utbildningsplats skärgården möjliggörs fler besökare till utbildningsplatsen, genom beslut om 300 000 kronor ur skärgårdsanslaget för resebidrag. Projektet avser skapa möjligheter för bland annat barn och unga i utsatta områden att komma ut i skärgården.

Arbetet med EU:s strukturfonder i regionen sker enligt den s.k. Stockholmsmodellen där RUFS 2010 är det övergripande styrande dokumentet. Förvaltningen har en aktiv roll i beredningsgruppen till Strukturfondspartnerskapet för att mobilisera aktörer i regionen för att söka Social- och Regionalfondsmedel till projekt som bidrar till måluppfyllelse för RUFS 2010. Förvaltningen har under 2017 bidragit till framtagandet av positionspapper om sammanhållningspolitiken från bl.a. SKL, Stockholmsregionens Europaförening och CPMR. Förvaltningen leder en nationell arbetsgrupp, i uppdrag från SKL, för att ta fram ett detaljerat svenskt ställningstagande om effektivisering av strukturfonderna.

Landstinget medverkar i (genom Trafik- och Kulturförvaltningarna samt Skärgårdsstiftelsen) projekt inom EU-programmet Central Baltic. Förvaltningen arbetar i olika processer och nätverk med målsättning att öka medverkan i projekt samt bidrar med tjänstemannastöd vid landstingets representation i Central Baltics Styrkommitté. Genom landstingets engagemang i Nordiska Skärgårdssamarbetet har landstinget även ett forum för dialog och nätverkande till stöd för att initiera gränsöverskridande projekt inom skärgårdsutveckling.

2.3.3 Landstingets finanspolicy

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen följer Stockholms läns landstings finanspolicy.

2.4 Intern styrning och kontroll

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen följer landstingets Policy för internkontroll, LS 1303-0431. Internkontroll inom landstinget är en tillämpning av COSO-modellen, ett internationellt tillämpat ramverk för att beskriva den interna kontrollen. Intern styrning och kontroll definieras enligt COSO som en process där styrelse, ledning och övrig personal samverkar och med rimlig grad av säkerhet ska se till att verksamhetens mål uppnås avseende:

- Effektiv och ändamålsenlig verksamhetsstyrning
- Tillförlitlig finansiell rapportering
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, förordningar och interna regler

Samtliga medarbetare deltog i framtagandet av förvaltningens riskanalys 2017, bland annat vid gemensam verksamhetsplaneringsdag. Utifrån riskanalysen tog därefter ledningsgruppen fram förvaltningens internkontrollplan.

Tillväxt- och regionplaneförvaltningens internkontrollplan 2017 behandlades och godkändes av TRN i februari 2017. Internkontrollplanen innehåller tre riskområden (omvärld, verksamhetsområden och förvaltningsinterna faktorer) som i sin tur är uppdelade i flera delar med tillhörande tolv kontrollmoment.

Av genomförda åtgärder för de tolv kontrollmomenten bedöms 7 vara gröna (åtgärdat enligt plan) och 5 gula (merparten åtgärdat). Trenden för åtgärderna bedöms med enstaka undantag ha fått önskad effekt (*se bilaga F6*).

3. Mål

I antagen budget för Stockholms läns landsting 2017 anges mål för landstinget som helhet. Nedan redovisas de mål som relaterar till Tillväxt- och regionplanenämndens ansvarsområde. I flertalet fall gäller de övergripande målen för nämnden och förvaltningen.

Under våren 2017 har nämnden varit delaktig i att utarbeta landstingsövergripande mål och delmål för 2018 med tillhörande indikatorer för nämndens verksamhet. Arbetet med att ta fram egna indikatorer som kompletterar de fastlagda delmålen inleddes i april och slutfördes i oktober då slutlig budget för 2018 beslutades.

3.1 Ekonomi i balans

Mål och indikator	Utfall 2017
EKONOMI I BALANS	
Ett resultat i balans	
Ett positivt resultat före omställningskostnader[1)]	

[1)] För förvaltningar/bolag avses det av fullmäktige beslutade resultatkravet

Förvaltningen redovisar för år 2017 ett positivt resultat med 0,54 miljoner kronor, att jämföra med ett budgeterat helårsresultat på +/-0 miljoner kronor. Resultatet är cirka 51 procent lägre än föregående år.

3.2 Attraktiv kollektivtrafik i ett hållbart transportsystem

Tillväxt- och regionplanenämnden ska genom regionplanering verka för att kollektivtrafikens andel ges förutsättningar att öka i enlighet med landstingets mål. Det handlar bland annat om att planera för en sammanhållen utveckling av infrastruktur och nya bostäder. Ett nära samarbete mellan berörda nämnder och förvaltningarna TRF, TF och FUT, liksom LSF avseende fastigheter och investeringar, är därför av stor betydelse.

Tätt samarbete mellan TF och TRF avseende struktur- och trafikanalyser har skett under året, för att sammanlänka strategiska långsiktiga mål för hållbara transportsystem inom ramen för arbetet med RUFS205o inklusive dess koppling till bland annat landstingets Trafikförsörjningsprogram.

3.3 Ett fritt, tillgängligt kulturliv med hög kvalitet

Landstingets kultursatsningar har betydelse för regionens attraktivitet och stärker förutsättningarna för inkludering i samhället, varför det är viktigt med samarbete mellan förvaltningarna. Från och med hösten 2016 ingår Kulturförvaltningen i arbetsgruppen kopplad till utvecklingen av Flemingsberg som regional kärna.

I arbetet med RUFS 2050 har ett nära samarbete skett mellan TRF och Kulturförvaltningen. Under 2016–2017 har TRF deltagit i Kulturförvaltningens arbete med att ta fram en kulturstrategi. Strategin har varit på remiss till nämnder och bolag under hösten 2017 och TRN yttrade sig i ärendet i december 2017.

3.4 Hållbar tillväxt och utveckling

Mål och indikator	Utfall 2017	Mål 2017	Utfall 2016	Uppfyllt 2017
HÅLLBAR TILLVÄXT				
Effektivt miljöarbete				
Andel ekologiska livsmedel [3)]	100 %	≥ 30 %	60 %	**Ja** ●

[3)] Redovisningen av livsmedel omfattar patientmåltider samt kaffe, te och frukt till personalen inom Stockholms läns landsting. Observera att i Stockholms läns landstings miljöprogram 2017–2021 innefattas enbart patientmåltider och 2016 är andelen ekologiskt för dessa 34 procent.

Nämnden och förvaltningen ska genom regionplanering verka för att Stockholmsregionen utvecklas till en ledande tillväxtregion i enlighet med landstingets mål. Detta är betydelsefullt både för de förutsättningar som skapas för regionens invånare, men även för landstinget som organisation i termer av skatteunderlag, efterfrågan på landstingets tjänster samt för landstingets rekryteringsmöjligheter. Arbetet avser såväl stärkt genomförande av RUFS 2010 som processen för framtagande av ny plan, RUFS 2050.

I arbetet med RUFS 2050 hanteras frågor om mål, delmål och indikatorer för regionens tillväxt och utveckling, vilka senare kan komma att påverka landstingets interna mål.

Nämnden och förvaltningen ska bedriva ett effektivt miljöarbete. Andelen ekologiska livsmedel avseende kaffe, te och frukt till personalen är 100 procent. Utöver detta så är andelen ekologiska livsmedel i nämndens och förvaltningens verksamhet, vid seminarier och konferenser, cirka 40 procent (mål 80 procent). Den låga andelen förklaras med att leverantörer inte har möjlighet att leverera till externa möten alternativt att kostnaderna blir alltför höga.

3.5 Tryggad kompetensförsörjning

Mål och indikator	Utfall 2017	Mål 2017	Utfall 2016	Uppfyllt 2017
TRYGGAD KOMPETENSFÖRSÖRJNING				
Attraktiv arbetsgivare				
Stolta och motiverade medarbetare (medarbetarindex)	77	≥75	77	**Ja**
Mål- och resultatorienterade chefer (ledarskapsindex)	74	≥76	76	**Nej**
Totalindex stolta och motiverade medarbetare	74	≥74	74	**Ja**

Nämnden och förvaltningen eftersträvar ett fortsatt högt utfall för stolta och motiverade medarbetare. De mål som gäller för landstinget som helhet gäller även för förvaltningen.

Förvaltningen bedriver ett kontinuerligt utvecklings- och förändringsarbete utifrån givna uppdrag samt utifrån handlingsplanen framtagen efter 2016 års medarbetarenkät.

4. Verksamhet

4.1 Väsentliga händelser 2017

Förvaltningen har fortsatt det utvecklings- och förändringsarbete som inleddes 2015. Detta har främst inneburit ett fortsatt ökat fokus på mål- och resultatstyrning, en ökad prioritering i verksamheten utifrån uppdrag och ett förstärkt samarbete med övriga landstinget.

Enhetschefstjänster har inrättats vid avdelningen för administration och kommunikation för att renodla ansvar och roller, kommunikationsgruppen förstärktes med ytterligare en kommunikatörstjänst, administrationsgruppen förstärktes med både en controller och en administratör. Våren 2017 skedde en förtätning i förvaltningens lokaler, vilket delvis innebar en försämrad arbetsmiljö för medarbetarna, då fikautrymme liksom process- och mötesyta försvann. Den då aviserade flytten till nya lokaler under hösten 2017 blev inte aktuell, främst med anledning av kommande samlokalisering av de centrala förvaltningarna inom landstinget under 2019

Utställningsförslaget av RUFS 2050, som utarbetades under perioden februari-april 2017, var föremål för ett omfattande förankringsarbete, regionalt och internt i landstinget. Både nämndens politiker och förvaltningens tjänstepersoner var involverade. Beslut togs i en enig nämnd att sända RUFS 2050 på remiss under perioden juni-november 2017. Även den regionala klimatfärdplanen och landsbygds- och skärgårdsstrategin har varit på remiss under hösten. Tidplanen för färdigställande av samtliga dessa strategiska dokument är densamma, dvs de beräknas antas av TRN den 22 februari 2018 inför ett slutligt antagande i Landstingsfullmäktige i juni 2018.

Förvaltningen har även bidragit i förberedelsearbetet inför kommande regionbildning, liksom i förberedelserna inför kommande samlokalisering.

4.2 Regional utvecklingsplanering

Förvaltningens huvuduppdrag är att ansvara för den regionala utvecklingsplaneringen, inklusive uppdraget att bedriva regionplanering i enlighet med Plan- och bygglagen. Detta uppdrag bygger på systemsyn och på analys av långsiktiga samhällsförändringar, framtida behov och genomförande av olika typer av insatser. Utöver grunduppdragen i reglementet löper förvaltningens uppdrag, som ges årligen i landstingets budget, ofta över flera år.

I avsnittet nedan redovisas först resultatmål enligt uppdrag i budget för den övergripande regionala utvecklingsplaneringen, inom området strategisk kommunikation och dialog samt de prioriterade samarbeten och organ som förvaltningen deltar i (4.2). Därefter redovisas resultatmål för områdena

regionplanering (4.2.1) samt regional utveckling och tillväxt (4.2.2). För regionplanering respektive regional utveckling och tillväxt redovisas förutom resultatmål enligt uppdrag i budget även prioriteringar och resultatmål för den löpande verksamheten.

Redovisning av resultatmål för regional utvecklingsplanering enligt uppdrag i budget

Verka för fortsatt genomförande av RUFS 2010 - främst via remisshantering av kommunala planer och annan strategisk remisshantering
Förvaltningen bereder löpande yttranden i ärenden som bidrar till nämndens grunduppdrag avseende regionplanering och regional utveckling, genomförande av RUFS och andra strategiska planer, liksom bevakande av att program och styrdokument för regionens utveckling ligger i linje med de regionala målen.

Tillväxt- och regionplanenämnden yttrar sig kontinuerligt över kommunala översiktsplaner, bostadsförsörjningsprogram och andra kommunala strategidokument. Förvaltningen samarbetar också löpande med Trafikförvaltningen (TF) om yttranden över detaljplaner, som TF ansvarar för – och förvaltningen lämnar löpande underhandssynpunkter till TF i de ärenden där regional fysisk planering behöver lyftas. I tabellen redovisas totalt antal ärenden som nämnden har tagit beslut om under 2017. Vad gäller översiktsplaner (och fördjupade översiktsplaner) har nämnden yttrat sig över samtliga 18 inkomna remissförfrågningar.

Ärenden 2017	**Antal**
RUFS och andra regionala strategiska planer	9
Yttrande översiktsplaner och fördjupade översiktsplaner	18
Yttrande andra kommunala planer	9
Yttrande planer i angränsade län	2
Yttrande SOU och andra statliga remisser	6
Bidragsärenden miljö- och skärgårdsanslag (inkl. avslag)	25
Interna remisser	7
Övriga beslut	8
	84

Tillväxt- och regionplanenämnden yttrar sig vidare över andra strategiska regionala, lokala såväl som nationella dokument och arbeten av vikt för förvaltningens arbete. Nämnden har bland annat yttrat sig över Landsbygdsutredningens slutbetänkande ”För Sveriges landsbygder – en sammanhållen

politik för arbete, hållbar tillväxt och välfärd (SOU 2017:1)". I yttrandet välkomnar landstinget ett ökat nationellt fokus på landsbygdens förutsättningar, men framhåller det problematiska i att dela upp det territoriella utvecklingsuppdraget i en landsbygdspolitik, respektive regional tillväxtpolitik. I stället förordar landstinget ett helhetsperspektiv på den regionala utvecklingen, vilket ligger i linje med hur landstinget arbetar för regional utveckling och regionplanering i Stockholms län.

Nämnden har också yttrat sig över förslag till Regional utvecklingsstrategi för Örebro län. TRN anser att Regional utvecklingsstrategi för Örebro län (RUS) genom sin höga grad av samstämmighet avseende utmaningar, mål, rumslig struktur och synen på hållbar utveckling med Samrådsförslaget RUFS 2050 och Samverkan i östra Mellansverige ÖMS 2050 stärker förutsättningarna till ett ökat samarbete mellan Stockholms län och Örebro län.

Handläggning av ansökningar om bidrag från landstingets miljö- och skärgårdsanslag utgör en del av det kontinuerliga arbetet med regional utvecklingsplanering. Under 2017 har elva projekt beviljats skärgårdsbidrag (drygt 5,7 mnkr) och tre projekt har beviljats miljöbidrag (drygt 0,7 mnkr). Det utbetalade fraktbidrag uppgår till 2,152 mnkr.

Skärgårdsbidrag			tkr
TRN 2016–0144	Värmdö kommun	SEASTOP	1 667
TRN 2017–0050	Visit Stockholm AB	Stockholm Archipelago	1 500
TRN 2017–0027	SIKO	Verksamhetsbidrag 2017	450
TRN 2017–0069	Stockholms Ornitologiska förening StOF	Baltic Wings	1 000
Delegationsbeslut			
TRN 2016–0151	Blidösundsbolaget	Sommartrafik 2017	100
TRN 2017–0034	Skärgårdsstiftelsen	Kajinformatörer för ökad skärgårdsturism	289
TRN 2017–0033	Stockholms Ornitologiska förening StOF	Förberedelsearbete Baltic Wings	150
TRN 2017–0041	Föreningen Bygdemuseet Ornö Sockenstuga	P-platser Kyrkviken Ornö	80
TRN 2017–0046	Skärgårdsstiftelsen	Resebidrag till Utbildningsplats skärgården	295
TRN 2017–0051	Landsorts Sjö- och MiljöCentrum	KIKA	122
TRN 2017–0070	Bygdemuseet Ornö Sockenstuga	Återställa Utkiksplats Telegrafberget Ornö	25
Totalt Skärgård			**5 678**
Miljöbidrag			tkr
TRN 2017–0105	Länsstyrelsen Stockholms län	Regional vattenförsörjningsplan för Stockholm län fas 2	430
Delegationsbeslut			
TRN 2017–0058	Tyresåns vattenvårdsförbund	Ål in i Tyresån - Utredning produktionsmodell	50
TRN 2017–0049	Stiftelsen Biodynamiska Forskningsinstitutet	Återföring växtnäring av åkermark, Skilleby våtmark	248
Totalt Miljö			**728**
Fraktbidrag			tkr
Livs			1 261
Övrigt			891
Totalt Frakt			**2 152**

Genomföra en uppföljning av regionens utveckling med utgångspunkt i den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFS 2010.
Förvaltningen har genomfört en uppföljning av regionens utveckling utifrån RUFS 2010 med sikte på RUFS 2050. 2017 års uppföljningsrapport har beslutats vid nämndens möte i december.

Utveckla metoder och processer för att stärka aktörssamverkan och genomförande av RUFS 2050
I förslaget till RUFS 2050 finns åtta regionala prioriteringar preciserade. De regionala prioriteringarna har en särskild betydelse för genomförandet av planen. Prioriteringarna skapar handlingskraft kring det som är mest regionalt angeläget att arbeta med under planens giltighetstid 2018–2026. Under hösten inleddes en regional dialog på hög tjänstepersonsnivå med fokus på ansvarsfördelning och arbetsformer för genomförandet av de regionala prioriteringarna, en dialog som fortsätter under 2018. Vidare har en rad aktiviteter för en bredare aktörsgrupp genomförts i syfte att förankra och lägga grund för ett kraftfullt genomförande, se mer under *Strategisk kommunikation och dialog*. Uppföljning och lärande ska tillsammans stärka förutsättningarna för ett kraftfullt genomförande av RUFS 2050. Ett förslag på uppföljningsmodell finns i förslaget till RUFS 2050. Förvaltningen har även påbörjat en översyn av goda exempel på metoder för regional aktörssamverkan och framgångsfaktorer för samverkan och flernivåstyrning.

Strategisk kommunikation och dialog
Det övergripande målet för det strategiska kommunikationsarbetet är att bidra till Stockholms läns landstings övergripande mål, med särskilt fokus på hållbar tillväxt och utveckling samt att stärka nämndens och förvaltningens position internt och externt.

Det pågår kontinuerligt ett arbete med att samla in fakta och sprida kunskap till relevanta målgrupper i syfte att öka kännedomen om regional utvecklingsplanering samt att påverka och bidra i lokala, regionala och nationella beslutsprocesser.

Förvaltningens publikationer utgör en viktig bas för kunskapsspridningen och under våren har dessa fått ny form, i samband med produktionen av de kunskapsunderlag som tagits fram till RUFS 2050. Sammanlagt har förvaltningen tagit fram 16 publikationer och ett mindre antal uppföljningar. Även en kortversion av RUFS utställningsförslag har arbetats fram, tillsammans med andra typer av kommunikativa produkter.

Webbplatsen Rufs.se har vidareutvecklats under 2017, för att bättre möta målgruppernas behov. Under hösten har det även genomförts två förstudier, dels för en webbaserad hållbarhetsbarometer och dels för en publik databas över projekt med hålbarhetsinriktning inom Stockholms län. I fallet med databasen över hållbarhetsprojekt kunde den tekniska lösningen även göras klart och projektbeskrivningar har börjat läggas in.

Med dialog i fokus arrangeras regelbundna mötesplatser för olika målgrupper i form av konferenser, seminarier, workshops, nätverksträffar, rundabordssamtal och digitala alternativ. Dialog och samverkan är centralt för att kunna skapa samsyn om regional utvecklingsplanering. Dessa insatser bidrar såväl till att stärka genomförandet av åtgärder och insatser som att uppnå långsiktiga mål. Under 2017 har ett fyrtiotal öppna aktiviteter arrangerats och ca 1 200 personer har deltagit.

Mälartinget 2017 ägde rum den 4–5 maj i Stockholm där förvaltningen var medarrangör tillsammans med Stockholms stad och Mälardalsrådet. Temat var ”Drivkraft & Samarbete”, med fokus på att belysa hur vi gemensamt kan vidareutveckla en stark region som är attraktiv att leva och arbeta i.

Den 31 maj – 2 juni var Stockholms läns landsting värd för Metrex internationella vårkonferens i Stockholm. Metrex är en nätverksorganisation för europeiskt kunskapsutbyte på hög nivå. Förvaltningen arrangerade nätverksträffar och seminarier på teman som ”Att planera för social sammanhållning” och ”Implementering av EU-strategier i regional planering”. Även studiebesök till Akalla/Barkarby och Södertälje/Flemingsberg anordnades. Konferensen var välbesökt med närmare 150 deltagare, varav ca 50 var regionplanerare från storstadsregioner och metropoler i Europa.

Ett särskilt RUFS-rum, på OpenLab vid KTH, ställdes i ordning under utställningsperioden av RUFS 2050. En vägg fylld av infografik kring RUFS 2050 ramade in rummet och både kartor och broschyrer fanns tillgängliga för besökarna. Här arrangerades en rad öppna tematiska seminarier kopplade till innehållet i utställningsförslaget. Syftet var att ge fördjupad kunskap samt bjuda in olika aktörer för att ge sin bild av utmaningarna och möjligheterna. Seminarierna lockade ett stort antal besökare. Lokalen användes även för flera interna möten, nätverksmöten samt politiska möten.

Presentationen av årets cykelbokslut ägde rum den 12 oktober på Länsstyrelsen. Samtliga kommuner i länet bidrog med fakta till bokslutet och seminariet lockade nästan 60 deltagare.

Den årliga presentationen av demografiska prognoser ägde rum den 8 november i Landstingshuset och seminariet lockade cirka 45 deltagare.

Årets RUFS-konferens "Läget i Stockholmsregionen 2017" ägde rum den 29 november på Münchenbryggeriet i Stockholm. Temat var modigt ledarskap och lockade ca 250 deltagare. Programmet bestod av presentation av uppföljningsrapporten, personliga samtal med inbjudna gäster, exempel från regionen och rundabordsdiskussioner om regionala prioriteringar.

Nyheter har under året löpande publicerats på webbplatserna sll.se och rufs.se, totalt 87 stycken. 8 nummer av nyhetsbrev Regionplaneblaskan har skickats ut. Närvaron i sociala medier har ökat. Förvaltningen gjorde 452 tweets som fick totalt 443 704 visningar, vilket nästan är fyra gånger så mycket jämfört med 2016 då antalet visningar var 121 893 för 347 tweets. Under året har Twitter kompletterats med Linkedin.

Pressen har bearbetats med gott genomslag. Särskilda satsningar gjordes på bland annat Metrex-konferensen, RUFS-rummets seminarier, Årets cykelbokslut/cykelprestation, befolkningsprognoser och rapporten Läget i Stockholmsregionen 2017. Detta genererade inslag och artiklar i DN, SvD, lokalpress, SVT lokalnyheter, SR P4, Ekot och branschpress. Under året har intresset från media ökat och journalister kontaktar allt oftare förvaltningen på eget initiativ samt refererar till TRF och RUFS.

Under hösten har en kommunikationsstrategi för förvaltningen tagits fram. Syftet är att stärka effekterna av förvaltningens kommunikationsinsatser, för att bättre bidra till att verksamhetens mål uppfylls. Den är långsiktig och visar en övergripande inriktning för förvaltningens kommunikationsverksamhet. Kommunikationsstrategin förväntas antas av TRN under våren 2018, så snart landstingets kommande övergripande kommunikationspolicy har beslutats, och implementeras successivt i verksamheten.

Prioriterade samarbeten och organ

En grundläggande förutsättning för att bedriva regionalt utvecklingsarbete och regionplanering är att det sker i samverkan med andra aktörer. Till stor del genomförs även insatserna av andra aktörer – både lokalt, regionalt, nationellt och ibland internationellt.

TRF medverkar i och driver en rad olika samarbeten. Nedan anges de samarbeten i form av nätverk, samverkansgrupper med mera som nyttjas i förvaltningens löpande verksamhet och grunduppdrag och därmed även för prioriterade uppdrag från budget 2017.

Regionala nätverk och samverkansgrupper:

- Politisk styrgrupp för Flemingsberg
- Digital agenda Storstockholm
- Miljö- och samhällsbyggnadsrådet
- Trafikdirektörsnätverket
- Tillväxtdirektörsnätverket
- IT Region Stockholm
- Politisk styrgrupp och direktörsgrupp för ÖMS
- Regional strategigrupp för jämställdhetsintegrering
- Strukturfondspartnerskapets sekretariats beredningsgrupp
- Reglab
- ABC-samarbetet
- Connect Sweden
- Länsnätverket för strategiska folkhälsofrågor
- Stockholm Archipelago
- Samverkan om länets gröna kilar
- Nätverket för regionala stadskärnor
- Politisk styrgrupp för Flemingsberg
- Södertörnskommunernas planerarnätverk
- Stockholmsregionens EU-samordnarnätverk
- SKL:s nätverk för regionala fysiska planerare
- SKL:s nätverk internationella strateger
- Regionala skärgårdsrådet
- Exekutivkommittén för skärgården
- Ö för Ö
- Nätverk för länets kommuner, och andra viktiga regionala aktörer kopplat till RUFS-processen (Kommunkontaktmöten)
- Regionala bostadsnätverket
- Mälardalsrådets samarbetsprocess för utveckling av transportinfrastruktur, En bättre sits (EBS)
- VAS-rådet och VASKommittén, Vatten- och avloppsamverkan i Stockholms län

Internationella samverkansorgan och organisationer:

- Metrex
- Nordiska skärgårdssamarbetet
- CPMR och tillhörande Östersjökommissionen
- Beredningsgrupp Stockholmsregionens Europaförening och Brysselkontor
- Central Baltic
- Airport Regions Conference, ARC

4.2.1 Regionplanering

Landstinget är Stockholms läns regionplaneorgan i enlighet med särlagstiftning för Stockholms läns landsting, och utifrån Plan- och bygglagens lagrum (2010:900) och fysisk planering. Därmed ansvarar landstinget för utrednings- och samordningsverksamhet beträffande regional utvecklingsplanering och strategisk fysisk planering. Landstinget ska fortlöpande lämna planeringsunderlag i sådana frågor för kommunernas och statliga myndigheters planering.

I förvaltningens uppdrag att bedriva regional fysisk planering ingår stöd till och samverkan med länets kommuner, remisshantering av fysiska och andra strategiska planer – både via tillväxt- och regionplanenämnden och i samverkan med trafikförvaltningen. Landstinget har en unik, lång erfarenhet av regionplanering under 60 år och dessutom sin grund i ett modellbaserat arbetssätt med analyser, detaljerad kunskap och data kopplad till länets geografi.

Förvaltningens kompetens och ansvarsområden inom strategisk fysisk planering spänner över sakfrågor som stadsbyggnad, bebyggelsestruktur, bostadsbyggnads- och bostadsmarknadsfrågor, grön- och blåstruktur, klimatanpassning, miljöfrågor, gods, cykel och övergripande infrastrukturfrågor, modellbaserade markanvändningsanalyser, demografi, geodata, riskfrågor med mera. En betydande del av förvaltningens resurser är uppbundna i uppdraget att besvara remisser och att arbeta strategiskt via remissvaren.

Redovisning av resultatmål för förvaltningens regionplanering enligt uppdrag i budget

Nedan följer uppdrag från 2017 års budget samt pågående uppdrag från tidigare år.

Fortsätta arbetet med att ta fram en ny regional utvecklingsplan, RUFS 2050.

Under 2017 genomfördes utställningsfasen i arbetet att ta fram en ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen. Ett utställningsförslag för RUFS 2050 har utarbetats och godkänts av TRN samt varit utsänt på remiss under utställningsperioden 27 juni till 3 november 2017. Dialog har förts med regionens aktörer både innan och under utställningstiden.

Under utställningen svarade ca 150 av regionens aktörer med skriftliga remissvar. De synpunkter som kom fram har sammanställts och ligger till grund för omarbetningen av planen. Ett planförslag (antagandehandling) har arbetats fram och kommer att slutföras i januari 2018 samtidigt som ett särskilt utlåtande (utställningsutlåtande) tas fram där remissynpunkterna

sammanställs, och där det redogörs för hur de har beaktats i det slutliga planförslaget.

En remissversion av en regional klimatfärdplan har arbetats fram under andra kvartalet och sänts ut på remiss. Utifrån genomförd remiss och regional dialog skall ett slutligt utkast tas fram, med målet att kunna godkännas i nämnden vid samma tillfälle som rufs2050.

Ta fram en regional godsstrategi, med fokus på samlastning och ny teknik
Ett inriktningsbeslut om godsstrategin godkändes i nämnden i juni 2017. Arbetet på förvaltningen har påbörjats och bedrivits intensivt innan sommaren bland annat med ett flertal workshops tillsammans med regionala aktörer. Nämnden tog i december beslut om att skicka ut förslaget till en regional godsstrategi på remiss.

Bedöma regionens behov av tekniska försörjningssystem på lång sikt.
Resultat av utredningar om hushållsavfall och masshanterings- och täktverksamhet har arbetats in i utställningsförslaget till RUFS 2050 i lämpliga delar. Arbetet har fortsatt med att en kompletterande och fördjupande utredning har tagits fram om verksamhetsavfall och masshantering under hösten 2017, vilket utgör del av underlaget för fortsatt arbete med långsiktigt hållbara och cirkulära tekniska försörjningssystem, samt för stärkt samverkan inom området.

Arbetet med att se över möjlighet och intresse för att bilda ett eller flera regionala nätverk för tekniska försörjningssystem fortsätter under 2018. Syftet är att stödja och stärka mellankommunal och regional samordning och samverkan samt resurseffektiva och resilienta regionala system.

Klimatfärdplansuppdraget har fortsatt under andra halvåret med en remiss, en remissutvärdering och en revidering av färdplanen med utgångspunkt i inkomna synpunkter. Det slutliga förslaget till Klimatfärdplan 2050 för Stockholmsregionen behandlas av tillväxt- och regionplanenämnden i februari 2018 och i landstingsfullmäktige i juni 2018.

Kartlägga i vilka delar av regionen en ökad bebyggelsetäthet ger störst utsläppsminskningar.
Kartläggningen har slutförts under andra halvåret 2017 i form av ett PM. Resultaten har inarbetats i Klimatfärdplan 2050 för Stockholmsregionen i ett avsnitt om markanvändning och klimat. De viktigaste slutsatserna har även avrapporterats till nämnden i augusti 2017.

Inventera styrmedel som nationella, regionala och kommunala aktörer förfogar över för att främja en ökad bebyggelsetäthet, ett ökat kollektivtrafikresande och en minskad miljöpåverkan.
Resultaten från genomförd styrmedelsanalys har arbetats in i RUFS 2050 och Klimatfärdplan 2050 för Stockholmsregionen. Resultaten har även sammanfattats i ett PM och redovisats för tillväxt- och regionplanenämnden i augusti 2017.

Utredning huruvida kommuner tjänar på att bygga många bostäder och hur dagens regelverk påverkar bostadsbyggandet
SKL har åt förvaltningen tagit fram ett underlag som belyser vilka kommunalekonomiska faktorer som är viktiga för att kunna besvara frågan om huruvida kommuner tjänar på att bygga många bostäder. De kommunalekonomiska effekterna av ett ökat byggande redovisades för nämnden under fjärde kvartalet.

Genomföra en översyn av strandskyddet för att analysera hur det påverkar utvecklingen längs med länets stränder, i skärgårds- och stadsmiljö, samt beskriva vilken typ av regelförändringar som kan underlätta en strategisk bostadsutveckling i länet, i kombination med att allmänhetens tillgång till strandnära miljöer tillgodoses.
TRF har deltagit i en konsultation inom ramen för den utredning som regeringen tillsatt med uppdrag att se över resultaten av reformen Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS).

TRF har vidare tagit fram en PM om huruvida det från ett regionalt perspektiv finns behov och möjligheter att bygga inom områden som idag skyddas av strandskydd för att klara länets framtida bebyggelsetillskott, samt vilka behov som från ett bostadsstrategiskt perspektiv finns att behöva ianspråkta sådana områden. Underlag till utredningen är bland annat de strukturanalyser som tagits fram i samband med RUFS 2050, befintlig strandskyddsstatistik samt förvaltningens egna och andra aktörers rapporter. Underlaget visar att strandskyddets negativa inverkan på strategiskt bostadstillskott i länet kan bedömas som liten. Underlaget visar också på ett stort kunskapsbehov om hur strandskyddslagstiftningen fungerar, samt på vilket sätt kommuner skulle kunna hantera frågan mer proaktivt inom sin strategiska planering.

I samverkan med kommunerna peka ut de öar där det lämpar sig bäst att planlägga ny mark för att skapa en bättre service och förbättra sjötrafikens resandeunderlag.
TRF har sett över förhållningssätten i RUFS2050 till bebyggelse på öar med fast förbindelse, kärnöar och övriga öar utan fast förbindelse. Två nya kärnöar och två nya replipunkter har pekats ut.

Förvaltningen har påbörjat arbetet med att se över vilka öar, utöver kärnöar, som skulle kunna lämpa sig för planering av ny bebyggelse för att uppnå ovanstående ändamål. Bland annat har TRF, i samverkan med Trafikförvaltningen, pekat ut öar inom kärnöarnas influensområden där Waxholmsbolaget kör bastrafik. Dialog med skärgårdskommunerna har genomförts under hösten 2017, där slutsatserna är att kommunerna i sin strategiska planering själva huvudsakligen pekar på länets utpekade kärnöar för stärkt utveckling. Resultatet av dialog och intervjuer finns samlade i en PM.

Inom ramen för RUFS arbeta vidare med att ta fram förhållningssätt angående infartsparkeringar.
Trafikförvaltningen gjorde under 2017 en översyn av sina riktlinjer för infartsparkeringar, där ett reviderat förslag fastslogs under hösten 2017. Förvaltningen förde dialog och spelade in synpunkter till trafikförvaltningens arbete.

Initiera ett delregionalt mobility management-projekt tillsammans med berörda aktörer.
Förvaltningen har arbetat med uppdraget under 2017 genom att medverka i trafikförvaltningens uppdrag att arbeta med mobilitet, bland annat genom deltagande i styrgrupp och arbetsgrupp. Förvaltningen har under 2017 fört dialog med trafikförvaltningen som avser pilotprojektet kombinerad mobilitet i Barkarby.

Mobilitet hanteras också som en strategisk fråga inom ramen för godsstrategin. Utgångspunkten för arbetet är hur mobilitetsåtgärder för gods kan bidra till att nå målen i utställningsförslaget RUFS 2050.

Understödja cykelstrategins genomförande på kommunal nivå och samordna den regionala cykelplaneringen med hjälp av landstingets cykelsamordnare.
Den regionala cykelsamordnaren har genomfört löpande nätverksträffar med länets samtliga kommuner och med Trafikverket Region Stockholm. Cykelsamordnaren har även medverkat regelbundet i publika sammanhang för att driva cykelfrågorna framåt och lyfta behovet av cykelsatsningar såväl som mellankommunal samordning av cykelfrågor. Som exempel kan nämnas regionala miljödagen, nationella cykelkonferensen, nordiskt cykelforum samt trafik- och gatudagarna.

Stråkstudier har genomförts av de regionala cykelstråken Kungsängenstråket/Hässelbystråket samt Västerhaningestråket. Arbetet har resulterat i åtgärdsförslag som har publicerats på cykelkansliets hemsida.

Cykelsamordnaren har anordnat ett flertal cykelseminarier för informationsspridning, totalt fyra stycken. Vid ett av seminarierna presenterades det regionala cykelbokslutet som har tagits fram under året. I anslutning till presentationen utsågs även ”Årets cykelprestation” som är ett pris som går till en cykelaktör som har utmärkt sig extra bra under året. En ytterligare del i arbetet med informationsspridning är den hemsida för cykelkansliet som finns på landstingets domän. Hemsidan har uppdaterats regelbundet med informationsblad, kartor och cykelnyheter.

I slutet av året påbörjades även ett arbete med att utvärdera cykelkansliet och dess verksamhet. Utvärderingen fortsätter under 2018.

Utvecklad användning av geografiska data.
Kunskapen inom övriga landstinget samt hos andra lokala och regionala aktörer om att landstinget är med i Geodatasamverkan och vad detta kan användas till har ökat. De senaste två åren har det interna GIS-nätverkets kontakter inom landstinget ungefär dubblerats. En portallösning är installerad och fungerande för internt bruk inom så gott som hela SLL. Dock kvarstår interna it-driftsproblem för att kunna bruka portalens möjligheter fullt ut, t.ex publicering av webbappar på hemsidor.

Löpande verksamhet 2017 - prioriteringar
Utöver nya uppdrag i budget för 2017 och pågående tidigare givna budgetuppdrag, har förvaltningen under 2017 inom den löpande fysiska regionplaneringen prioriterat att:

- fördjupa den rumsliga analysen av länets landsbygd, och att med det som utgångspunkt arbeta fram förhållningssätt även till landsbygdens utveckling i den kommande antagna RUFS 2050.
- fortsatt belysa och analysera bostadsfrågan. Under året har dialog förts om kommunal fördelning av länets bostadsbyggnadsbehov, vilket arbetats fram inom ramen för RUFS. Dessutom har samverkan med Skåne inletts om att ta fram en kunskapsöversikt om flyttmönster och flyttkedjor, samt beställning av data från SCB gjorts för att kunna se över utvecklingen av länets lokala bostadsmarknader. Kunskapsuppbyggnad inom bostadsbyggandets sociala dimensioner har tagit fart och under hösten genomfördes ett mycket uppskattat kunskapsseminarium om hur länet som helhet kan bli bättre på att tillgodose bostadsbehovet för alla invånare i samhället.
- bevaka de nationella processer och den utveckling som sker inom regional fysisk planering. Förvaltningen har fortsatt sin mångåriga löpande samverkan med region Skåne, VGR och GR inom regional fysisk samhällsplanering. Både för kunskapsutbyte, gemensam påverkan inom gemensamma frågor samt samverkan inom projekt och processer.

- förvaltningen har strukturerat sin samverkan med trafikförvaltningen för att stärka medarbetarnas gemensamma förståelse för uppdraget samt öka kvaliteten i den gemensamma ärendehanteringen, samt inlett ett samarbete om att uppdatera rutiner checklistor med mera. Det senare med utgångspunkt i att nya styrdokument antas, RUFS2050, trafikförsörjningsprogram med mera, vilka ligger till grund för förvaltningarnas ärendehantering.

Därtill har det systematiska arbetet med länets regionala stadskärnor genom samverkan i nätverksform med kommunerna fortsatt. Under RUFS-processen har förvaltningens fokus legat på den kommunkontaktgrupp där samtliga länets kommuner ingått. Planering för en strukturerad fortsättning med nätverket för de regionala stadskärnorna påbörjas i och med 2018 års början. Under sommaren 2017 gick förvaltningen med i en europeisk ansökan för att tillsammans med andra storstadsregioner borra vidare i frågan om klimatsmart hållbar flerkärnig stadsutveckling. Besked om ansökan bifalles väntas under våren 2018.

4.2.2 Regional utveckling och tillväxt

Förvaltningen ska enligt landstingets reglemente och delegationsordning tillgodose landstingets behov av allmän statistikinformation och av inventeringar, utredningar och prognoser om sociala ekonomiska förhållanden i regionen. I dessa frågor ska förvaltningen svara för samordningen med övriga organ inom samhällsplanering samt ansvara för frågor om naturvård, glesbygd och skärgård.

Förvaltningen ansvarar även för frågor som rör landstingets samarbete med regioner i Europa och internationellt i frågor inom nämndens ansvarsområde samt koordinera landstingets strategier för deltagande i EU:s strukturfonder. Inom dessa uppdrag ingår stöd till och samverkan med aktörer relevanta för regionens utveckling samt remisshantering av ärenden som berör den regionala utvecklingen.

Förvaltningens kompetens och ansvarsområden inom regional utveckling och tillväxt spänner över sakfrågor som regionala ekonomiska strukturer, innovation, näringslivsutveckling, arbetsmarknad, kultur, kompetensförsörjning, regionala socioekonomiska förhållanden, demografiska prognoser, landsbygd- och skärgårdsutveckling, europeiska strukturfonder, med mera. En betydande del av resurserna är uppbundna i grunduppdraget att ta fram demografiska prognoser, landsbygds- och skärgårdsutveckling, koordinering av EU:s strukturfonder samt bereda yttranden för ärenden som berör de sociala och ekonomiska aspekter av regional utvecklingsplanering.

Redovisning av resultatmål för regional utveckling och tillväxt enligt uppdrag i budget:

Medverka i förberedelsearbetet inför en eventuell regionbildning för Stockholms län under de närmaste åren.

TRF ingår i den förvaltningsövergripande projektgruppen som leds av LSF. Fokus har under 2017 legat på kartläggning av det kommande uppdraget och landstingets verksamhet, benchmarking med andra regioner samt olika alternativ för den framtida tjänstemannaorganisationen. Under juni till september var Finansdepartementets skrivelse ”Regionalt utvecklingsansvar i Stockholms, Kalmar och Blekinge län” ute på remiss till kommuner, de sökande landstingen samt andra berörda aktörer. I skrivelsen föreslogs att lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län ändras så att lagen även omfattar landstingen i dessa län

Formulera nämndens eget tillväxtuppdrag utifrån regionplanens mål och ambitioner.

Ett förarbete har genomförts under kvartal två. Efter samråd med SLL Ekonomi och styrning har arbetet förskjutits till 2018 för att kunna få till stånd ett landstingsgemensamt arbete med andra nämnder och styrelser som också har fått detta uppdrag. Uppdraget är kopplat till RUFS 2050 och kan därför inte konkretiseras först efter att landstingsfullmäktige har tagit beslut om RUFS 2050.

I samråd med hälso- och sjukvårdsnämnden ska tillväxt- och regionplanenämnden utreda de samhällsekonomiska effekterna av en ökad täthet samt dess påverkan på landstingets ekonomi.

En första workshop har genomförts och arbetet fortsätter under 2018. Arbetet är integrerat med uppdraget om Ökat fokus på den ekonomiska dimensionen.

Fortsätta framtagandet av en landsbygds- och skärgårdsstrategi.

En remissversion av landsbygd-och skärgårdsstrategin har utarbetats och godkänts av TRN samt skickats ut på remiss under perioden 27 juni till den 2 oktober 2017. Remissvaren har sammanställts och analyserats under hösten 2017 inför slutförandet av strategin. Under perioden från den 2 oktober och fram till årets slut har därefter en slutgiltig version av landsbygds- och skärgårdsstrategin tagits fram för godkännande i TRN den 22 februari och för beslut i landstingsfullmäktige den 12 juni 2018.

Utreda vad länets aktörer kan göra för att öka attraktiviteten på Södertörn i syfte att locka företag och få fler arbetsplatser, samt vilka konsekvenser en ökad arbetsplatslokalisering får för framkomligheten i regionen och behovet av framtida infrastrukturinvesteringar.
Under hösten har en uppdatering av ”Synergier mellan investeringar i de regionala stadskärnorna” påbörjats. Denna studie kommer att visa på vad som är på gång i de olika regionala stadskärnorna och hur man kan få ut så mycket som möjligt av de investeringar som görs. Förvaltningen har påbörjat diskussioner med de regionala stadskärnorna om deras respektive näringsliv. Planeringen har även inletts för en heldag i varje regional stadskärna med olika medverkande aktörer.

Ökat fokus på den ekonomiska dimensionen i analyser och kunskapsunderlag inom regional utveckling och regionplanering.
Under 2017 har en studie med fokus på de samhällsekonomiska aspekterna av delmålen i utställningsförslaget av RUFS 2050, tagits fram. Under framtagandet har förvaltningen haft ett antal arbetsmöten där andra förvaltningar inom SLL deltagit samt en workshop där ytterligare förvaltningar inom SLL medverkat. Studien är också underlag för de samhällsekonomiska konsekvenserna av RUFS 2050.

Föra dialog med näringslivets företrädare och med olika branschorgan för att öka kunskapen om näringslivets behov och utmaningar, samt för att identifiera möjligheterna till en starkare samverkan inom vissa områden.
Förvaltningen arrangerade under året en workshop med näringslivsrepresentanter och branschorgan. Det övergripande syftet var att möjliggöra en introduktion till landstingets fortsatta arbete gällande regionens näringslivsutveckling utifrån de regionala prioriteringarna i RUFS 2050 samt ta del av näringslivets synpunkter och behov för sin utveckling i regionen och därmed lägga grund för framtida samverkan med berörda aktörer. Drygt 20 deltagare deltog från näringslivet och bidrog till en konstruktiv workshop.

Identifiera vilka faktorer i samhällsplaneringen som påverkar inkludering och etablering i samhället.
En workshop med Stockholms universitet har genomförts för att undersöka möjligheter för en förstudie inom ramen för samverkansavtalet mellan landstinget och universitetet. Under hösten har en studie genomförts för att identifiera vilka faktorer som påverkar inkludering och etablering i samhället.

Förvaltningen har även bidragit med att utveckla policyimplikationer inom ramen för det fleråriga forskningsprojektet *ICEC – Interethnic Co-Existence in European Cities* som förvaltningen genomfört i samarbete med

KTH, Universitetet i Wien och i Amsterdam.[1] Projektets slutsatser har använts i arbetet med framtagandet av RUFS 2050. Förvaltningen har därtill deltagit i ett läroprojekt inom ramen för Reglab kring integration.

Tillsammans med andra aktörer identifiera de mekanismer och metoder som bygger en kultur av öppenhet i syfte att minska diskriminerande strukturer.
Förvaltningen genomförde i samverkan med SLL Personal och utbildning en workshop tillsammans med Diversity Charter Sweden i december 2017. På workshopen samlades ett 20-tal representanter för företag och organisationer och genom utbyte av kunskap och erfarenheter har en bruttolista tagits fram om framgångsfaktorer och hinder för att skapa inkluderande arbetsplatser. Slutresultatet kommer att redovisas i början av 2018.

Ta höjd för en eventuell kommande regionbildning i skärgårdsarbetet och skapa förutsättningar för skärgårdens företagare genom att föra en dialog med länsstyrelsen och kommunerna kring hur regelverk kan samordnas för att minska antalet krångliga bestämmelser och överlappande byråkratiska processer.
En arbetsgrupp med representanter från Länsstyrelsen i Stockholm, Tillväxt- och regionplaneförvaltningen, Värmdö kommun, Österåker kommun, Norrtälje kommun samt Haninge kommun har tillsatts. Försöksverksamheten syftar till att underlätta implementering av projekt i skärgården genom förenklade ansökningsförfaranden av projektmedel. Arbetsgruppen har sammanträtt tre gånger under 2017. Samtliga medverkande kommuner har beslutat om finansiering för försöksverksamhet under 2018. Arbetsgruppen arbetar nu för att säkerställa rutiner för hantering av samfinansieringsförsöket som beräknas implementeras under våren 2018.

Landstinget ska vara en aktiv samarbetspartner i länsstyrelsens satsning Ö för Ö.
Förvaltningen har deltagit på samtliga ö-träffar Länsstyrelsen anordnat 2017, på Sandhamn, Ornö, Gällnö, Runmarö. Förvaltningens presenterar under träffarna verksamheten, möjligheter till finansiering samt deltar i dialoger kring tilltänkta utvecklingsprojekt. Förvaltningen bidrar ekonomiskt genom deltagaravgift till ö-träffar och har även medfinansierat webbplatsen oforo.se där landstingets medverkan i projektet är synligt. En dialog kring hur Ö för Ö kan utvecklas till ett långsiktigt samarbete mellan Stockholms läns landsting och Länsstyrelsen har initierats.

[1] Se Dahlvik J., Frantz Y., Hoekstra M., and Karlbacher J. (2017): Interethnic Coexistence in European Cities – a policy handbook, Verlag der ÖAW, Wien 2017

Den nya regionala utvecklingsplanen ska innehålla partsgemensamma planer och strategier för skärgårdens utveckling där genomförandekraften stärks.
Inom ramen för arbetet med landsbygds- och skärgårdsstrategin och RUFS genomförandeprocess fortsätter planeringen för en sammanhållen process som stärker skärgården och landsbygdens fortsatta utveckling. Efter antagande av landsbygds- och skärgårdsstrategin i landstingsfullmäktige avser förvaltningen tillsammans med relevanta aktörer för skärgårdens utveckling utarbeta ett genomförandedokument.

Tillsammans med Kulturnämnden, Skärgårdsstiftelsen och Waxholmsbolaget fortsätta samarbetet för att ge fler länsinvånare och besökare möjlighet att ta del av kulturupplevelser i skärgården.
Genom skärgårdsbidraget har förvaltningen bidragit till möjliggörande av flera projekt som gynnar förutsättningarna för skärgårdskulturens tillgänglighet, exempelvis resebidrag för utbildningsplats skärgården och kajinformatörer i Stockholm. Samverkan med kulturförvaltningen fortgår, där dialog kring medfinansiering av projekt och gemensam kommunikation är i fokus.

I samverkan med landstingets övriga verksamheter utreda hur turistsäsongen kan förlängas i skärgården.
Stockholm Archipelago har beviljats medel ur skärgårdsanslaget för verksamhetsåren 2018–2020. Samverkansprojektet har sammanträtt sex gånger under 2017. Under våren har projektet levererat värdskapsutbildning till verksamheter i skärgården för att öka exportmognaden. Under hösten har Stockholm Archipelago anordnat ett seminarium där det presenterades vad samverkan verkar för och vad samverkansforumet har uppnått. Seminariet var välbesökt och sändes även på webben. Förvaltningen har medfinansierat projekt i skärgården med syfte att utöka målgruppen för turism i skärgården i syfte att utöka säsong.

Ytterligare förstärka ÖMS-samarbetet för ett framgångsrikt genomförande av kommande RUFS 2050.
Förvaltningen kommer att i samarbete med övriga län i östra Mellansverige (ÖMS) ta fram förslag till slutligt dokument *Samverkan och planering i östra Mellansverige – ÖMS*. Ett seminarium arrangerades i december om spridningseffekter från nodstäder och förutsättningar för förtätning i nodstäder med utgångspunkt från de framskrivningar och strukturanalys som ligger till grund för ÖMS-dokumentet.

Se över riktlinjerna för miljö-, skärgårds- och fraktbidragen och stärka kopplingen mellan bidragen och genomförandet av de prioriterade insatserna för regional utveckling. Möjligheterna att följa upp resultatet av bidragen ska säkerställas.
Riktlinjer för bidragen har reviderats och nämnden tog i oktober beslut om nya riktlinjer för landstingets regionala hållbarhets- och skärgårdsanslag. Revideringen av rutiner och blanketter för bidragshanteringen har påbörjats.

Finansiering av hållbarhetsåtgärder: bistå länets kommuner genom att inventera tillgängliga finansieringskällor på EU-nivå, statlig nivå och på marknaden, samt aktivt förmedla denna information till berörda aktörer.
En kartläggning av stöd har genomförts under året och uppdateras löpande med övriga stödformer. Inom regionen finns ett nätverk med kommunernas EU-ansvariga eller motsvarande som förvaltningen har inlett ett samarbete med i syfte att förmedla och utbyta information kring såväl stödformer som genomförda projekt.

Utveckla samverkan med Almi Företagspartner Stockholm Sörmland AB.
Samverkansavtal, ägaranvisning och förslag till reviderad bolagsordning behandlades av TRN vid sammanträdet den 31 augusti 2017. Landstingsfullmäktige godkände samverkansavtal, ägaranvisningar och reviderad bolagsordning vid sitt sammanträde den 6 december 2017.

Genom det nya samverkansavtalet med Almi förtydligar landstinget sin roll som aktiv ägare av bolaget. Förvaltningen samverkar med SLL ekonomi och styrning för att utveckla SLL:s ägarroll. Almi bjuds in att delta i olika sammanhang för att kunna vara en aktiv part i olika samverkansprocesser för regional tillväxt. TRN:s presidium träffade ledningen för Almi Företagspartner Stockholm Sörmland AB 15 september 2017 för att diskutera bolagets position. Förvaltningsledningen hade ägarsamtal den 21 november 2017 med bolagets ledning och moderbolagets ledning om förstärkt resultatuppföljning.

Löpande verksamhet 2017 - prioriteringar
Utöver uppdrag i budget, prioriterade förvaltningen under 2017 följande löpande verksamhet inom regional utveckling och tillväxt:

Fortsatt arbete med en förstärkt dialog och samverkan med regionala och andra aktörer för att verka för regionens utveckling enligt RUFS 2010 med fokus på regionens ekonomiska och sociala utveckling. I detta kommer befintlig samverkan att fördjupas och förstärkas vad gäller bland annat politisk styrgrupp för Flemingsberg, Connect Sweden och Digital Agenda för Stockholms län.
För att på en övergripande nivå samordna utvecklingen i den regionala stadskärnan Flemingsberg finns en politisk samordningsgrupp med representanter från Huddinge kommun, Botkyrka kommun och Stockholms läns landsting och som tagit initiativ till ett förnyat utvecklingsprogram för att bättre möta morgondagens utveckling och i juni skickades förslaget på remiss till ett 80-tal organisationer. Förslaget till Utvecklingsprogram har tagits fram av en arbetsgrupp med representanter från Tillväxt- och regionplane-, Trafik- och Kulturförvaltningen, Flemingsbergs Science samt Huddinge och Botkyrka kommun. Nämnden tog i december beslutet att godkänna utvecklingsprogrammet för Flemingsberg. Ambitionen är att programmet ska vara godkänt i landstingsstyrelsen i början av 2018 och processen med att ta fram en handlingsplan har inletts under hösten 2017.

I arbetet med Digital Agenda för Stockholms län har en programplan, en kommunikationsplan samt en nulägesanalys tagits fram under året.

Stärkt samverkan med näringslivet och akademin, särskilt Stockholms universitet, Södertörns högskola samt Handelshögskolan.
Under året har en samverkansprocess med akademin initierats. (Se även resultatmål nedan: *Förvaltningen ska utveckla och fördjupa den strategiska samverkan med näringslivets aktörer och akademin*)

Fortsatt arbete för en förstärkt utveckling i regionens skärgård, kopplade till uppdragen i budget 2017. Under innevarande budgetår ska pågående arbete med utvecklingen av miljö- och skärgårdsbidrag fullföljas för att stärka kopplingen mellan bidragen och genomförandet av RUFS.
(Kommentarer till denna punkt finns under resultatmål budgetuppdrag: *Se över riktlinjerna för miljö-, skärgårds- och fraktbidragen och stärka kopplingen mellan bidragen och genomförandet av de prioriterade insatserna för regional utveckling. Möjligheterna att följa upp resultatet av bidragen ska säkerställas).*

Förvaltningen har bistått länsstyrelsen i genomförande, uppföljning och revidering av Regional strategi för jämställdhet i Stockholms län 2014–2018.
TRF har tillsammans med SLL hållbarhet medverkat i framtagningen av länsstrategin. Landstingsstyrelsen fattade vid sammanträdet den 14 november 2017 beslut om att Stockholms läns landsting ställer sig bakom den framarbetade länsstrategin för jämställdhetsintegrering 2018–2020 och kommer att arbeta i överensstämmelse med den, samt att landstinget åtar sig att fortsätta samverka med berörda myndigheter för att strategin ska få genomslag och bidra till fortsatt utveckling av jämställdhetsfrågorna i länet.

Fortsatt arbete med att koordinera och samordna landstingets arbete med strukturfonderna samt att stärka förvaltningens roll i att marknadsföra regionen i regionens Brysselkontor.
Förvaltningen deltar aktivt i beredningsgruppen för strukturfondspartnerskapet och beredningsgruppen för Europaföreningen. Rutiner har implementerats för gemensamt beredning med SLL Forskning och Innovation om landstingets arbete med strukturfonderna. Fyra beredningstillfällen har genomförts med landstingspolitiker i strukturfondspartnerskapet för att stämma av förvaltningens arbete med strukturfonderna inför vårens partnerskapsmöten. Förvaltningen har under våren tagit initiativ till en workshop med beredningsgruppen för regionens Europaförening för att påbörja arbetet med att ta fram en marknadsförings- och kommunikationsstrategi.

Fortsatt arbete med att ta fram prognosunderlag för befolknings- och hushållsutvecklingen för landstingets verksamheter och för övriga intressenter i länet.
Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att ta fram aktuella demografiska prognoser som underlag för planeringen av landstingets verksamheter. Månatliga uppföljningar av befolkningsutvecklingen görs löpande för LSF/SLL Styrning och ekonomi, vilket ligger till grund för skatteintäktsprognoser per 1/11, budgetar och årsbokslut.
Ett demografiskt seminarium genomfördes under hösten, med fokus på den ökade inrikes inflyttningen av utrikesfödda, nedgången i födelsetal och den senaste utvecklingen av bostadsbyggnadsplaner och bostadsbestånd.

Fortsatt deltagande i Reglab som är en plattform för att fördjupa kunskapen kring de regionala utvecklingsfrågorna. Regionerna driver gemensamma utvecklingsprojekt, fördjupar de regionala analyserna och lär av varandra.
Under året har Reglab hållit årsmöte, årskonferens, medlemsmöte samt genomfört nätverksträffar och lärprojekt. Årskonferensen utgjorde även starten för framsynsprocessen, Region 2050. (Se även resultatmål nedan: *Förvaltningen deltar i Reglabs framsynsprocess*.)

Redovisning av resultatmål för den löpande verksamheten inom regional utveckling och tillväxt:

Förvaltningen ska utveckla, verkställa och implementera en samordnad beredningsstruktur för koordineringen av landstingets arbete med strukturfonderna och landstingets positionering vad gäller den kommande sammanhållningspolitiken.
En samordningsstruktur kring EU-frågor har implementerats på förvaltningen som omfattar arbetet med strukturfonderna, CPMR och Europaföreningen. Under våren har beredningsrutiner för arbetet med CPMR och Östersjökommissionen implementerats. Förvaltningen stödjer landstingspolitikernas arbete i styrelsen för Östersjökommissionen samt samordnar politikers deltagande i kommissionens arbetsgrupper för Maritima frågor och Transport. Juni 2017 deltog förvaltningen i Östersjökommissionens årsmöte, det årliga forumet för EU-kommissionens strategi för Östersjöregionen, fyra möten med styrelsen till Östersjökommissionen, två arbetsgruppsmöten för transportgruppen och två arbetsgruppsmöten för den maritima gruppen. Förvaltningen har även deltagit i det så kallade expertarbetet att formulera samlade ståndpunkter för CPMR om den kommande sammanhållningspolitiken som resulterade i ett öppet brev till EU-kommissionen som lämnades över till kommissionens ordförande Juncker den 7 december 2017.

Styrelsen för regionens Europaförening har tagit beslut om ett positionspapper om kommande EU-budget där förvaltningen har samordnat landstingets synpunkter om den kommande sammanhållningspolitiken med kopplingen till mål och ambitioner i RUFS. Förvaltningen har under 2017 bidragit till framtagandet av positionspapper om sammanhållningspolitiken från bl.a. SKL. Förvaltningen leder för närvarande en nationell arbetsgrupp, i uppdrag från SKL, för att ta fram ett detaljerat svenskt ställningstagande om effektivisering av strukturfonderna.

Parallellt med diskussioner i de olika EU-forum kring den kommande sammanhållningspolitiken har förvaltningen påbörjat ett arbete att ta fram en samlad bild vad gäller landstingets synpunkter i frågan. För detta har ett första möte med politiker som representerar landstinget i olika EU-forum planerats i februari 2018. I detta arbete samarbetar förvaltningen med landstingets internationella chef och SLL Forskning och Innovation.

Förvaltningen ska utveckla, verkställa och implementera ett samordnat strategiskt arbete med skärgårdsutvecklingen i samverkan med regionens aktörer.
Under 2017 har arbetet med Landsbygds- och skärgårdsstrategin innefattat workshops och täta dialoger med relevanta aktörer gällande skärgårdsutveckling. Förslaget till landsbygds- och skärgårdsstrategi var ute på remiss mellan 27 juni – 2 oktober, efter detta har förvaltningen reviderat förslaget i samråd med regionens aktörer utifrån inkomna synpunkter.
Förvaltningen har även tagit fram förslag på utlysningsfokus till Hållbarhets- och skärgårdsanslaget för 2018 i samråd med SIKO.
Tillsammans med Länsstyrelsen, Norrtälje kommun, Värmdö kommun, Haninge kommun samt Österåker kommun har förvaltningen utarbetat ett förslag till försöksverksamhet, där nämnda aktörer kan medfinansiera utvecklingsprojekt i skärgården, där sökanden kan ansöka om medel hos flera medverkande instanser via en ansökan.

Förvaltningen ska utveckla och fördjupa den strategiska samverkan med näringslivets aktörer och akademin.
Förvaltningen genomförde under våren 2017 möten med representanter för Stockholms universitet, Södertörns högskola och Handelshögskolan i Stockholm i syfte att undersöka samverkansmöjligheterna. Under hösten genomförde förvaltningen en workshop tillsammans forskare från Stockholms universitet för att undersöka om det finns förutsättningar för att inleda en förstudie inom etableringsområdet. Under hösten har ytterligare ett möte med Södertörns högskola planerats som syftar till att fördjupa analysen om vilka potentiella samverkansområden som går att identifiera. Mötet planeras att genomföras under inledningen av 2018. Samtalen har följts upp med en sammanfattande beskrivning av resultatet av möten, vilket också har anmälts till nämnden.
Se även resultatmål för budgetuppdrag: *Föra dialog med näringslivets företrädare och med olika branschorgan.*

Förvaltningen deltar i Reglabs framsynsprocess, Region 2050, tillsammans med övriga regioner.
Region 2050 syftar till att bland annat placera regionerna i samhällsutvecklingen på längre sikt, diskutera de regionala konsekvenserna och hur regionerna kan agera för att påverka den framtida händelseutvecklingen. I maj 2017 genomfördes den första workshopen som fokuserade på trender och omvärldsförändringar och i november genomfördes den andra workshopen med temat scenarier. Inom ramen för framsynsprocessen har även ledarseminarier anordnats. Lärdomar från Region 2050 kommer att användas i förvaltningens arbete med omvärldsbevakning. Förvaltningen har också deltagit i det nybildade RUP/RUS-nätverket kring frågor om regionala utvecklingsstrategier samt nätverket för fysisk planering.

4.3 Verksamhetsutveckling

4.3.1 Verksamhet

Lokaler

TRF:s lokalyta på Norra Stationsgatan har minskat med anledning av att förvaltningen för utbyggd tunnelbana (FUT) behövt fler arbetsplatser. På grund av detta har en stor del av mötes- och workshopverksamheten som byggts upp under 2016 flyttats till externt hyrda lokaler, vilket inneburit ökad ställtid för personalen samt ökade kostnader för lokaler.

Inför 2017 aviserades att förvaltningen skulle flytta till lokaler på annan adress under senare delen av året. En intern arbetsgrupp inrättades som i mars tog fram en behovs- och riskanalys avseende flytt. Den aviserade flytten har skjutits upp till senare delen av 2019 med anledning av samlokaliseringen av de centrala förvaltningarna inom landstinget.

Sedan våren 2017 saknas fikautrymme på förvaltningen, dialog har förts med LSF Service för att åtgärda detta men utrymme har inte kunnat ordnas under året.

IT-system

- EDIT

Databas och server för EDIT har flyttat, och med anledning av det har det varit ett centralt förändringsstopp. De förändringar som planerades ske i EDIT för att förbättra användarvänligheten har på grund av det inte genomförts. Det medför också att nämndärendehanteringen i EDIT som beräknades starta under hösten 2017 är uppskjuten till 2018.
Förvaltningen har genomfört internutbildningar i EDIT för personalen under våren 2017.

- Elektronisk arkivering

Förvaltningen arkiverar elektroniskt alla pappershandlingar, både inkomna samt upprättade. Ett antal handlingar är undantagna enligt beslut från förvaltningschefen.

Intern information och interna rutiner på TRF

En arbetsordning för förvaltningen som beskriver intern organisation, rutiner och krishantering har tagits fram och anmälts till nämnden. Nedan ges en kortfattad överblick.

Den interna informationen på TRF har främst skett på den gemensamma TRF-samlingen, som ägt rum i princip varje vecka och som varit obligatorisk för alla anställda på förvaltningen. Veckovis har även avdelningsmöten hållits, som erbjudit möjlighet till fördjupning och diskussion. Avdelningsmötena har även under 2017 blivit arbetsplatsträffar, i enlighet med samverkansavtal för förvaltningen.

Förvaltningschefen har i stort sett varje vecka haft tider avsatta där medarbetare kan boka in sig för information eller avstämning. Som komplement till dessa regelbundna möten har intranät, SharePoint och mail använts som viktiga kanaler för att dela information.

Inför varje nämndmöte har en ärendegenomgång hållits, där ansvarig handläggare föredragit sitt nämndärende för ledningsgruppen, nämndsekreteraren och nämndadministratören. Det har gett möjlighet till information om ärendet samt diskussion om överväganden och ställningstaganden.

Interna rutiner finns beskrivna på intranät och SharePoint, och vid förändringar har frågan lyfts på de gemensamma arbetsplatsträffarna. Avdelningen för administration och kommunikation har ansvaret för området intern information och interna rutiner.

4.3.2 Process

Styrande dokument

Databas och server för EDIT har flyttat, och med anledning av det har det varit ett centralt förändringsstopp. Det planerade arbetet med att hantera förvaltningens styrande dokument i EDIT har inte kunnat påbörjas eftersom EDIT-modulen inte varit tillgänglig.

Under hösten 2017 har ett omfattande arbete inletts med att minska Stockholms läns landstings centrala policys från 24 till ett tiotal, under ledning av SLL Styrning och ekonomi. TRF har deltagit i arbetet genom olika referensgrupper och nätverk och även getts tillfälle att lämna synpunkter på förslagen till policies via internremisser. De nya policydokumenten beräknas antas av landstingsfullmäktige under våren 2018, efter att de varit på remiss hos nämnder och bolag.

När policydokumenten är antagna ska centrala riktlinjer och även tillämpningsanvisningar tas fram som stöd till nämnder och bolag. Det är ännu oklart i vilken omfattning respektive nämnd/bolag in sin tur behöver ta fram egna styrdokument. På grund av detta har förvaltningen inte tagit fram styrdokument i den utsträckning som tidigare planerats.

Följande policys förväntas antas 2018:

- Finanspolicy (remissyttrande från TRN i december 2017)
- Kommunikationspolicy (remissyttrande från TRN i december 2017)
- Policy för inköp (remissyttrande enligt plan i februari 2018)
- Policy för styrning och ledning (remissyttrande enlig plan i april 2018)
- Policy för uppförande och bemötande (remissyttrande enlig plan i april 2018)
- Policy för verksamhetsskydd (remissyttrande enlig plan i april 2018)

Förvaltningen har tagit fram ett förslag till kommunikationsstrategi som förväntas antas av TRN efter att den övergripande kommunikationspolicyn antagits av landstingsfullmäktige under våren 2018.

Ärendehantering

Digitaliseringen går framåt även avseende ärendehanteringen och förvaltningen har infört versionshantering och elektroniskt godkännande av nämndärenden i SharePoint. Diarieföringsrutinerna har ytterligare förbättrats då även nämndpresentationer arkiveras idag. Nya mallar har tagits fram för att underlätta hanteringen av alla typer av ärenden.

Informationssäkerhet

Förutom arbetet med en gemensam policy för informationssäkerhet och säkerhet för hela landstinget har förvaltningen genomfört en inventering samt säkerhetsklassning av förvaltningens alla informationstillgångar. Säkerhetsbedömning av förvaltningens identifierade IT-system som inte omfattas av landstingets FOA pågår.

En ny version av landstingets e-utbildning i informationssäkerhet DISA gavs ut vid slutet av året, utbildningen ska genomföras av alla anställda på TRF.

Informationsförvaltning

Förvaltningen har inlett förarbetet för övergången till VIR (verksamhetsbaserad informationsredovisning) som ska vara införd senast den 30 juni 2018 inom hela landstinget. Förvaltningen har fått visst stöd under 2017 av landstingsstyrelsens förvaltning.

4.3.3 Ekonomi

Budget- och verksamhetsplanering inkl. ekonomihantering

Arbetet med budget och verksamhetsplanering på TRF utgår från centralt beslutade tidpunkter, riktlinjer och ramar. Under året lämnas löpande månadsrapporter, prognoser, tertialrapport samt delårsrapport och årsrapport.

Under 2017 har rutinerna för ekonomisk uppföljning fortsatt att utvecklas, bland annat med tydligare koppling till verksamhetsplanen. Verksamhetsplanen 2017 följs upp per tertial på TRF-samlingar och arbetet med budget 2018 sker med delaktighet från medarbetarna.

Uppföljningsarbetet gällande stiftelserna, Skärgårdsstiftelsen och Flemingsberg Science, fortlöper i enlighet med nya framtagna rutiner. Stiftelserna rapporterar månatligen till TRF. Uppföljningsmöten mellan stiftelserna och TRF sker inför tertial-, delår och årsbokslut för att stämma av och säkerställa att de beviljade bidragen kommer att förbrukas och nyttjas i enlighet med avtal och intentioner. Fortsatt förankring av de nya rutinerna pågår i samarbete med stiftelserna.

4.4 Effektivare landsting

Nämnden medverkar och bidrar till det pågående effektiviseringsuppdraget. Förvaltningen har under 2017 gjort en genomlysning av sin verksamhet för att säkerställa att arbetet förlöper så effektivt som möjligt och ligger i linje med ambitionerna i effektiviseringsuppdraget. Förvaltningen har hittills bland annat genomfört:

- Stärkt kostnadskontroll, till exempel kring konsultkostnader.
- Stärkt styrning och ledning, exempelvis ökad mål- och resultatuppföljning; både inom förvaltningen, inom det uppdrag nämnden har och för de verksamheter som nämnden finansierar inklusive bidragen.
- Minskad konsultanvändning till förmån för fler heltidsanställda.
- Lämnat effektiviserings- och besparingsförslag till LD.
- Aktivt verkat för flera samverkansprojekt där landstinget växlar upp sitt deltagande med medfinansiering och kompetens från flera olika samverkansaktörer.

4.5 Verksamhetsförändringar

Under våren 2017 har organisationsförändringen vid förvaltningen slutförts i och med inrättandet av en tredje avdelning; Administration och kommunikation, som ersätter den tidigare staben. Avdelningens två enhetschefer (kommunikationschef respektive ekonomi- och administrativ chef) har därmed även det formella chefsansvaret, vilket har tydliggjort roller och ansvar

gentemot medarbetarna. I samband med omorganisationen inrättades, och tillsattes, även den återstående kommunikatörstjänsten och en tjänst som administratör.

Förstärkningen har finansierats genom en neddragning i konsultbudgeten. Syftet har varit att tydliggöra roller och ansvar, minska arbetsbelastningen hos de anställda, att bibehålla en hög kvalitet i genomförandet av uppdraget samt att bibehålla kunskapen på förvaltningen.

4.5.1 Utveckling personalvolym

Personalvolym/helårsarbete Antal	Bokslut 2017	Budget 2017	Avvik AC-BU	Bokslut 2016	Föränd %
Helårsarbeten, avtalad tid (närvaro- och frånvarotid)	**42,5**	**41,0**	**1,5**	**35,4**	*20 %*

Antalet helårsarbeten uppgår till 42,5, jämfört med budgeterade 41. Förvaltningen har under året förstärkt kompetensen genom att inrätta en kommunikatörs- och en administratörstjänst. Under året har förvaltningen även haft flera ex-jobbare och praktikanter.

4.5.2 Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaromått	Bok-slut 2017	Bokslut 2016	Föränd %-enh	Budget 2017	Avvik %-enh
Procentuell sjukfrånvaro	5,39	3,13	226,0%	0,00	539,0%

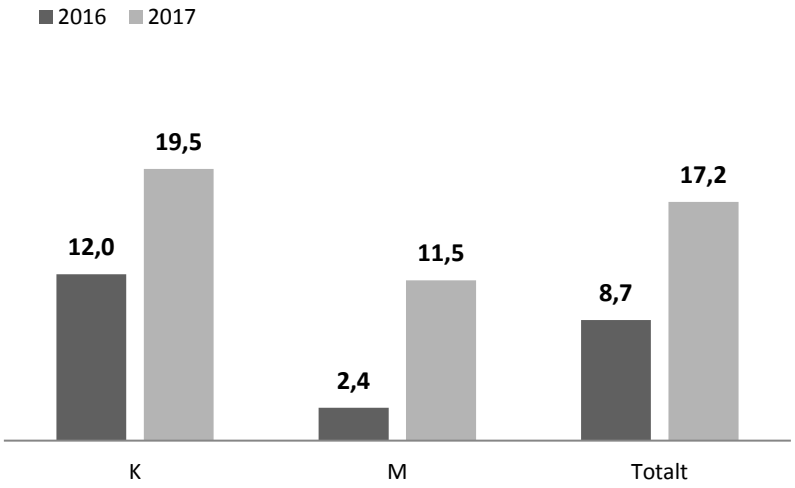
Förvaltningen har fler anställda 2017, vilket bidrar till den ökade sjukfrånvaron jämfört med 2016.

Sjukfrånvaro i % per kön och totalt	2017-12	2016-12
Kvinnor	6,18	4,06
Män	3,63	1,11
Totalt	5,39	3,13

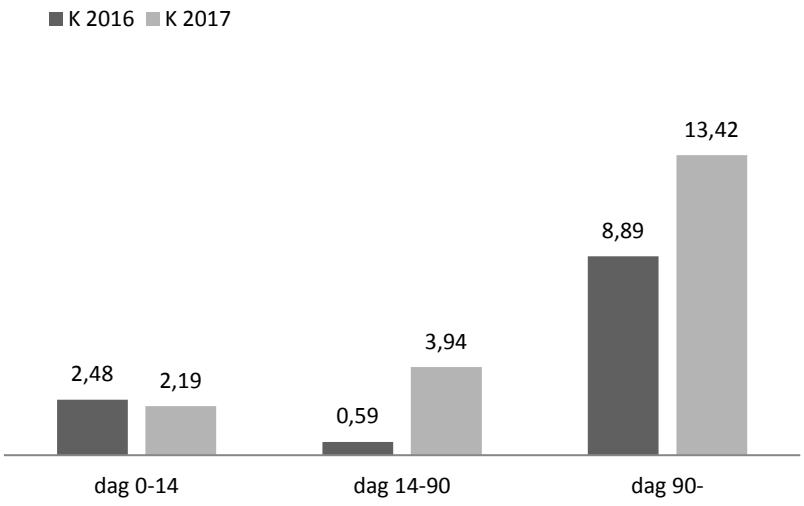
Sjukfrånvaron i procent är antal sjuktimmar i förhållande till ordinarie timmar

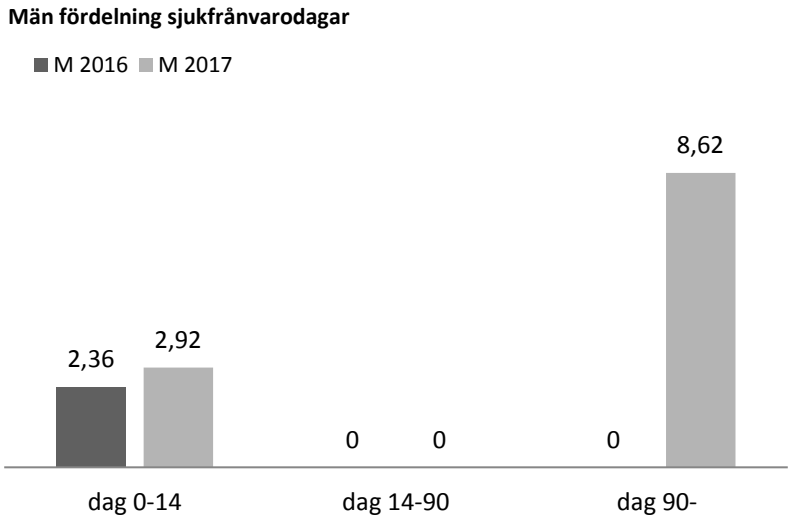
Inom landstinget mäter vi förutom sjukfrånvaro i procent även antal sjukfrånvarodagar

Antal sjukfrånvarodagarper anställd och kön

Kvinnor fördelning sjukfrånvarodagar

I jämförelse med 2016 har sjukfrånvaron ökat med 8,5 dagar per anställd och det är framför allt den långa sjukfrånvaron bland både kvinnorna och männen som ökat.

- De långtidssjukskrivna har icke arbetsrelaterad sjukskrivning utan rör sig om allvarliga medicinska diagnoser eller kroniska sjukdomar.
- Sjuktalen för kvinnorna är högre än männens. Inga organisatoriska eller arbetsrelaterade orsaker har kunnat identifieras som förklaring till detta.
- Den upprepade korttidssjukfrånvaron har ökat både hos kvinnor och män. De orsaker som anges är till största del kopplade till enklare medicinska besvär (ex återkommande förkylningar, rygg/mag-problem och huvudvärk). Men även andra orsaker framkommer såsom stress och den privata livssituationen.
- Vid sjukskrivning fler än 5 tillfällen eller längre än 28 dagar har chef genomfört rehabiliteringssamtal med medarbetaren.
- Plan för rehabilitering finns i den utsträckning det är möjligt. Vid några ärenden av medicinska och/ eller allvarliga orsaker görs ingen traditionell rehabiliteringsutredning utan cheferna har kontinuerlig kontakt med sina medarbetare under tiden de är under medicinsk behandling.

Åtgärder som vidtas på Tillväxt- och regionplaneförvaltningen för att begränsa sjukfrånvaron är bland annat att erbjuda stödsamtal/utredande samtal via företagshälsovården. Dessa samtal kan bokas anonymt av medarbetare eller med stöd från chef/HR.

5. Ekonomi

5.1 Resultatutveckling

Resultaträkning Mkr	Bokslut 2017	Budget 2017	Avvik AC-BU	Bokslut 2016	Föränd %
Försäljning av övriga tjänster	0,1	0,0	0,1	0,3	-61,2 %
Personalanknutna statsbidrag	0,2	0,3	-0,1	0,4	-35,6 %
Landstingsbidrag	168,7	168,7	0,0	163,3	3,3 %
Övriga intäkter	1,4	0,5	0,9	3,8	-62,5 %
Verksamhetens intäkter	**170,5**	**169,5**	**0,9**	**167,7**	**1,6 %**
Personal	-30,4	-32,5	2,1	-29,3	3,8 %
Bidrag	-111,2	-110,8	-0,4	-108,7	2,4 %
Konsulter m.m.	-12,1	-10,0	-2,1	-13,3	-9,1 %
Övriga kostnader	-16,2	-16,3	0,1	-15,3	6,1 %
Verksamhetens kostnader	**-169,9**	**-169,5**	**-0,4**	**-166,5**	**2,0 %**
Avskrivningar			0,0	-0,1	-100,0 %
Nettokostnad	0,5	0,0	0,5	1,1	-52,6 %
Finansnetto			0,0		
Resultat före bokslutsdisposit-ioner och skatt	**0,5**	**0,0**	**0,5**	**1,1**	
Koncernbidrag			0,0		
Justerat resultat	**0,5**	**0,0**	**0,5**	**1,1**	
Bokslutsdispositioner			0,0		
Resultat efter bokslutsdisposit-ioner och skatt	**0,5**	**0,0**	**0,5**	**1,1**	

Förvaltningens intäkter, utöver landstingsbidraget, består dels av personalanknutna statsbidrag för två tjänster och dels av kommunala/regionala aktörers medfinansiering till projekt som drivs av förvaltningen. Försäljning av övriga tjänster består av deltagaravgifter för konferenser som förvaltningen anordnar.

Utfallet för övriga intäkter är högre än budgeterat, vilket beror på att intäkter från 2016 fördes över till 2017 avseende Cykelkansliet och Geodatasamverkan.

Den största budgetposten för förvaltningen utgörs av bidrag och avgifter till olika organisationer m.m. Resultatet för bidragskostnaderna är högre än budget. Orsaken är att det har tagits många beslut om miljö- och skärgårdsbidragen under 2017. Fattade beslut, inklusive fraktbidrag, uppgår till cirka 8,6 miljoner kronor, vilket är ca 0,4 miljoner kronor högre än budget.

Stiftelserna - Flemingsbergs Science och Skärgårdsstiftelsen - har rekvirerat medel i enlighet med budget, avtal och de nya riktlinjerna som är framtagna av förvaltningen.

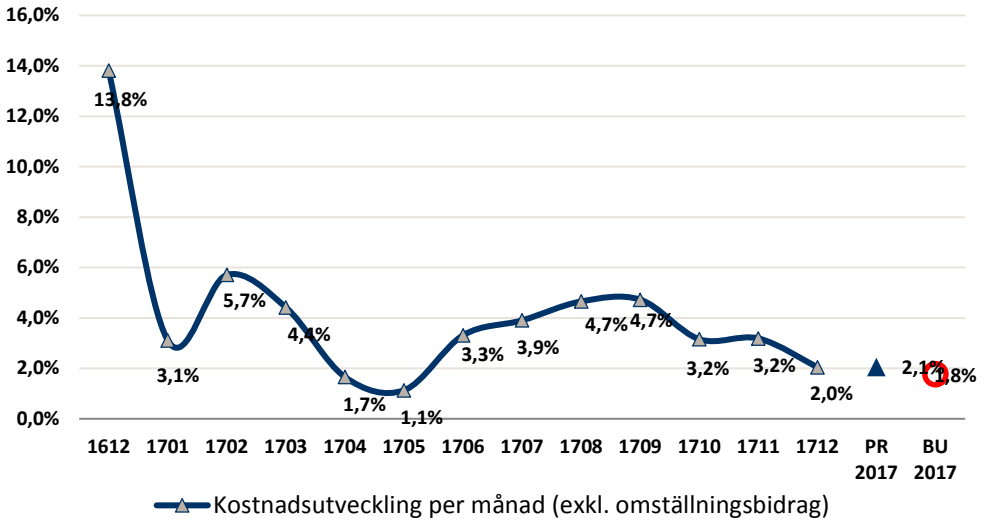
Vidare är det ett lägre utfall än budgeterat avseende kostnader för personal och övriga kostnader.

Personalkostnader är lägre än budgeterat per 31 december 2017, motsvarande 2,1 miljoner kronor, vilket främst beror på vakant tjänst och förändring av semesterlöneskulden. Semesterlöneskulden förändrades med ett positivt resultat, vilket bidrog med ca 0,1 miljoner kronor till överskottet. Överskottet balanseras delvis mot underskotten inom bidrags- och konsultkostnaderna.

Även övriga kostnader har ett något lägre resultat än budget motsvarande 0,1 miljoner kronor, vilket beror på att budgeterade medel för IT- och systemutveckling återstår eftersom utvecklingsarbetet inte påbörjades.

Resultatet för konsulttjänster blev 2,1 miljoner kronor högre än budget på grund av extern medfinansiering samt att arbetet breddades i några projekt.

5.1.1 Verksamhetskostnadsutveckling

Diagrammet visar kostnadsutveckling per månad jämfört med motsvarande period föregående år.

Kostnadsutvecklingen visar en ökning med 2,0 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Främsta orsaken är att personalkostnaderna ökat på grund av att de tjänster som inrättades 2016 successivt har tillsatts.

Bidragskostnaderna är högre än budget för 2017 och jämfört med föregående års utfall, vilket beror på att det har fattats fler beslut för miljö- och skärgårdsbidragen.

Kostnader för konsulter är högre än budget på grund av extern medfinansiering samt att arbetet breddades i några projekt.

5.1.2 Redovisning över samtliga specialdestinerade statsbidrag

Bidragsgivare, Mkr Statsbidrag	Bokslut 2017	Budget 2017	Avvik AC-BU	Bokslut 2016
Arbetsförmedlingen	0,2	0,3	-0,1	0,4
Totalt specialdestinerade statsbidrag	**0,2**	**0,3**	**-0,1**	**0,4**

Förvaltningen har erhållit specialdestinerade statsbidrag från Arbetsförmedlingen på 0,2 miljoner kronor, vilket är cirka 0,1 miljoner kronor lägre än budget 2017. Orsaken till det lägre utfallet är att ett av bidragen, som avsåg nystartsjobb, ej var möjligt att förlänga på grund av regelförändringar. Statsbidraget delfinansierar två tjänster på förvaltningen under 2017.

5.1.3 Bemanningskostnader

Bemanningskostnader Mkr	Bokslut 2017	Budget 2017	Avvik AC-BU	Bokslut 2016	Föränd %
Summa personalkostnader	**-30,4**	**-32,5**	**2,1**	**-29,3**	*3,8 %*
varav förändring sem- och löneskuld	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*-0,2*	*-96,4 %*
varav lönekostnad	*-20,3*	*-22,0*	*1,7*	*-19,7*	*3,0 %*
varav sjuklönekostnad	*-0,3*	*0,0*	*-0,3*	*-0,2*	*112,5 %*
Inhyrd personal	**0,0**	**0,0**	*0,0*	**-1,2**	*-100,0 %*
varav övrig personal	*0,0*		*0,0*	*-1,2*	*-100,0 %*
Summa bemanningskostnad	**-30,4**	**-32,5**	**2,1**	**-30,5**	**-0,3 %**

Lönekostnaderna, vilka utgör den största delkomponenten av personalkostnaderna, är lägre än budgeterat. Förvaltningen har inrättat nya tjänster 2016 och 2017, som har finansierats genom konsultväxling, vilket bidrar till den ökade kostnaden jämfört med 2016. Tidigare vakanta tjänster, som täcktes av inhyrd personal har blivit tillsatta, därav finns inga kostnader för inhyrd personal under 2017.

Förändring av semesterlöneskuld och vakant tjänst har bidragit till ett överskott på personalkostnader, vilket motsvarar cirka 2,1 miljoner kronor. Semesterlöneskulden påverkade resultatet positivt vid årets slut.

5.1.4 Avvikelser – årets utfall mot årsbudget

Orsak, Mkr textkommentar	Intäkt Avvik AC-BU 2017	Kostnad Avvik AC-BU 2017	Resultat Avvik AC-BU 2017
Försäljning av övriga tjänster	*0,1*		*0,1*
Personalanknutna statsbidrag	*-0,1*		*-0,1*
Övriga intäkter (Cykelkansliet samt Geodatasamverkan)	*0,9*		*0,9*
Personal		*2,1*	*2,1*
Bidrag		*-0,4*	*-0,4*
Konsulter m.m.		*-2,1*	*-2,1*
Övriga kostnader		*0,1*	*0,1*
Summa avvikelse	**0,9**	**-0,4**	**0,5**

Avvikelsen för periodens utfall avser intäkter som överförts från 2016 avseende två samarbetsprojekt med extern medfinansiering samt lägre kostnader för personal och övriga kostnader. Kostnader för bidrag och konsulter är högre men balanseras av överskott inom intäkter och personal vid årets slut.

5.1.5 Förändring – årets utfall mot föregående år

Orsak, Mkr textkommentar	Intäkt Förändring AC 2017-2016	Kostnad Förändring AC 2017-2016	Resultat Förändring AC 2017-2016
Försäljning av övriga tjänster	*-0,2*		*-0,2*
Personalanknutna statsbidrag	*-0,1*		*-0,1*
Landstingsbidrag	*5,4*		*5,4*
Övriga intäkter	*-2,4*		*-2,4*
Personal		*1,1*	*1,1*
Bidrag		*2,6*	*2,6*
Konsulter m.m.		*-1,2*	*-1,2*
Övriga kostnader		*0,9*	*0,9*
Summa avvikelse	**2,7**	**3,4**	**6,1**

Förvaltningens intäkter har minskat jämfört med föregående år med 2,7 miljoner kronor samtidigt som landstingsbidraget har ökat med 5,4 miljoner kronor, vilket innebär summerat en intäktsökning motsvarande 2,7 mil-

joner kronor. Delvis avser det intäkter som har överförts mellan åren, förändrade förutsättningar för personalanknutna statsbidrag samt färre deltagaravgifter vid konferenser, seminarier och utbildningar som förvaltningen anordnar.

Förvaltningens kostnader har minskat i jämförelse med föregående år motsvarande 0,8 miljoner kronor samtidigt som utbetalning av bidrag för frakt, miljö och skärgård har ökat med 2,6 miljoner kronor. Detta innebär en kostnadsökning motsvarande 3,4 miljoner kronor. Orsaken till minskningen avser vakant tjänst, förändrad semesterlöneskuld och resursväxling mellan anställda och inhyrda konsulter. Högre kostnader för bidrag avser främst avtalad uppräkning av bidrag för Skärgårdsstiftelsen.

5.1.6 Externa intäkter och kostnader

SLL-extern resultaträkning, Mkr	SLL-externt Bokslut 2017	SLL-externt Bokslut 2016	Förändr %	SLL-externt Budget 2017	Avvik AC-BU
Verksamhetens intäkter	**0,60**	**1,81**	**-67,1 %**	**0,84**	**-0,25**
Verksamhetens kostnader	**-161,44**	**-159,09**	**1,5 %**	**-160,78**	**-0,66**
Avskrivningar	0,00	-0,01	-80,0 %	0,00	0,00
Finansnetto					0,00
Resultat	**-160,85**	**-157,29**	**2,3 %**	**-159,94**	**-0,91**

Förvaltningens externa intäkter har minskat jämfört med föregående år och budget för 2017, vilket delvis beror på att intäkter avseende extern medfinansiering har överförts mellan åren, förändrade förutsättningar för personalanknutna statsbidrag samt färre deltagaravgifter vid konferenser, seminarier och utbildningar som förvaltningen anordnar. Gällande externa kostnader så har dessa ökat jämfört med föregående år och budget för 2017. Ökningen beror på konsultkostnader för några projekt som breddades samt uppräkning av bidrag för Skärgårdsstiftelsen.

5.1.7 Övriga kostnader

Kostnadsutvecklingen för konsulttjänster blev 9,1 procent lägre i jämförelse med motsvarande period föregående år, vilket motsvarar cirka 1,2 miljoner kronor. Utfallet är 2,1 miljoner kronor högre än budget. Detta beror på extern medfinansiering samt att arbetet breddades i några projekt.

En stor del av förvaltningens verksamhet bedrivs i projektform där olika slags kompetens köps in i form av konsulttjänster. Förvaltningen ansvarar

för projektledning och genomförande. Konsulttjänsterna omfattar avgränsade insatser i projekten, beroende på vilken spetskompetens som är efterfrågad.

Gällande kostnader för managementkonsulter så ryms två uppdrag i denna kategori, Modell för målstyrning och uppföljning TRN samt Ledningsgruppsutveckling. Vid årets slut uppgår kostnaderna till cirka 0,3 miljoner kronor för dessa uppdrag.

Även kostnadsutvecklingen för övriga kostnader blev 6,1 procent högre än föregående år, vilket motsvarar cirka 0,9 miljoner kronor. Resultatet blev lägre än budget motsvarande 0,1 miljoner kronor.

5.2 Resultatdisposition

Förvaltningens överskott på 0,5 miljoner kronor för 2017 föreslås föras mot koncernfinansiering.

5.3 Investeringar

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen har ingen investeringsbudget för år 2017.

5.4 Balansräkning

Balansräkning Mkr	2017-12-31	2016-12-31	Förändring
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0
Omsättningstillgångar	21,3	20,9	0,4
varav kassa och bank	19,9	17,2	2,7
SUMMA TILLGÅNGAR	**21,3**	**21,0**	**0,4**
Eget kapital	**0,5**	***1,1***	**-0,6**
Avsättningar (samt ev. minoritetsintresse)	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Skulder	**20,8**	**19,8**	**1,0**
Långfristiga skulder	0,0	0,0	0,0
Kortfristiga skulder	20,8	19,8	1,0
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	**21,3**	**20,9**	**0,4**

Förvaltningens omsättningstillgångar består huvudsakligen av förutbetalda kostnader, 21,3 miljoner kronor. Kassa och bank visar 19,9 miljoner kronor.

Kortfristiga skulder består av leverantörsskulder och semesterlöneskulder samt bland annat upplupna kostnader i form av reserverade skärgårds- och miljöbidrag. Eget kapital består av årets positiva resultat motsvarande 0,5 miljoner kronor.

5.5 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys Mkr	2017-12-31
Den löpande verksamheten	
Kassaflöde från den löpande verksamheten	19,9
Investeringsverksamheten	
Kassaflöde från investeringsverksamheten	0,0
Finansieringsverksamheten	
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0,0
Årets kassaflöde	**19,9**

Kassaflödet från verksamheten efter investeringar uppgår år 2017 till 19,9 miljoner kronor, vilket är en ökning på 2,7 miljoner kronor jämfört med föregående år.

6. Verksamhetsstöd

6.1 Miljö

6.1.1 Miljöprogram 2017–2021

Inom landstingets miljöprogram berörs förvaltningen av klimatpåverkansmålet som avser tjänsteresor. Inrikesresor i tjänsten sker med tåg och bokas hos landstingets ramavtalade resebyrå. Redovisning av utfallet sker inom det gemensamma miljöledningssystemet.

För det gemensamma miljöledningssystemet har tre gemensamma miljömål beslutats av rådet för systemet. Målen knyter an till de övergripande miljömålen i miljöprogrammet och till verksamheternas miljöaspekter och gäller för 2017 – 2021. Målen är: utvecklingsarbete för högre miljöprestanda avseende ansvar, medvetenhet och ständiga förbättringar, miljökonsekvensbedömningar till rätt kvalitet vid beslut samt högre digitaliseringsgrad och effektiva möten enligt landstingets digitaliseringsstrategi.

Förvaltningen har även lokala direkta och indirekta miljömål. Medvetande och måluppfyllelse av de direkta miljömålen är hög, de avser inköp av ekologisk förtäring, pappersförbrukning och källsortering av avfallet. Det indirekta miljömålet ligger inom projektet EV Energy inom Interreg Europe. Förvaltningen bidrar genom detta projekt, som är kopplat till RUFS 2050 och den regionala klimatfärdplanen, till regionens omställning av transportsektorn mot en fossil oberoende fordonsflotta.

6.1.2 Ledningssystem

Förvaltningen har ett gemensamt miljöledningssystem tillsammans med landstingsstyrelsens förvaltning, hälso- och sjukvårdsförvaltningen, kulturförvaltningen, patientnämndens förvaltning och AB Stockholms läns landsting Internfinans. Arbetet med att anpassa systemet till den nya ISO-standard 14001:2015 pågår.

Miljöledningssystemet är integrerat i ordinarie verksamhetsstyrning.

6.2 Socialt ansvarstagande

6.2.1 Jämställdhet och jämlikhet

Jämställdhet och jämlikhet ingår i förvaltningens arbete med regionplanering. En öppen, jämställd jämlik och inkluderade region är ett övergripande mål i RUFS 2050, målet är nedbrutet i fyra delmål och i två regionala prioriteringar.

Förvaltningen har, tillsammans med SLL hållbarhet, medverkat i framtagningen av länsstrategin för jämställdhetsintegrering 2018-2020. Länsstyrelsen i Stockholms län har varit sammanhållande i arbetet.

JA	**DELVIS**	**NEJ**
Metoder och verktyg är införda fullt ut enligt beskrivning **X**	Metoder och verktyg är delvis införda enligt beskrivning.	Metoder och verktyg är inte införda alls enligt beskrivning

6.2.2 Nationella minoriteter

Organisationer för nationella minoriteter är remissinstanser för alla planer, strategier och motsvarande som förvaltningen tar fram och skickar ut på remiss. Organisationerna har på så sätt getts möjlighet att lämna sina synpunkter till förvaltningen.

JA	**DELVIS**	**NEJ**
Metoder och verktyg är införda fullt ut enligt beskrivning **X**	Metoder och verktyg är delvis införda enligt beskrivning.	Metoder och verktyg är inte införda alls enligt beskrivning

6.2.3 Barnkonventionen

Barnperspektivet ingår i förvaltningens arbete med regionplanering. I RUFS 2050-visionen uttrycks att jämställdhet och barnens rätt till en trygg uppväxt är särskilt prioriterade för en jämlik Stockholmsregion. I RUFS 2050 finns mål, delmål, och regionala prioriteringar som lyfter in barnperspektivet på den regionala agendan. Det kan exempelvis handla om att skapa en god livsmiljö, att stärka förutsättningar för alla barn och unga att gå vidare till studier och arbete såväl som att bygga för att öka rörelse i vardagen.

I samband med utställning av RUFS genomförde förvaltningen ett seminarium för att skapa ytor för alla vid förtätning av staden, med fokus på barn, unga och idrott.

JA	**DELVIS**	**NEJ**
Metoder och verktyg är införda fullt ut enligt beskrivning **X**	Metoder och verktyg är delvis införda enligt beskrivning.	Metoder och verktyg är inte införda alls enligt beskrivning

6.2.4 Arbete för tillgänglighet

Organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning är remissinstanser för alla planer, strategier och motsvarande som förvaltningen tar fram och skickar ut på remiss. Förvaltningen har även genomfört ett samverkansmöte med berörda organisationer enligt SLL:s modell för samverkan.

Fortsatt årlig samverkan kommer ske enligt plan samt att anordna ett gemensamt seminarium om kopplingen mellan samhällsbyggnad och det sociala perspektivet med särskilt fokus på tillgänglighet.

JA Metoder och verktyg är införda fullt ut enligt beskrivning **X**	**DELVIS** Metoder och verktyg är delvis införda enligt beskrivning.	**NEJ** Metoder och verktyg är inte införda alls enligt beskrivning

6.2.5 Uppförandekod för leverantörer

Förvaltningen använder sig i mycket stor omfattning av samordnade centrala ramavtal avseende varor och tjänster. På SLL-övergripande nivå genomförs riskanalyser, särskilda sociala och etiska kontraktsvillkor tillämpas och utvalda leverantörer följs upp under året. SLL deltar i den nationella samverkan för hållbar upphandling.

6.2.6 Folkhälsa

Folkhälsoarbetet är en del av den löpande regionplaneringen. I RUFS 2050 ingår folkhälsan i planens delmål och är dessutom en regional prioritering. En viktig utgångspunkt i RUFS 2050 är att skapa förutsättningar för rörelse i vardagen genom stödjande strukturer. Det kan handla om bebyggelseutveckling i kollektivtrafiknära lägen, att värna och utveckla grönstruktur inom och i anslutning till tätorten samt skapa trygga och upplevelserika vardagsmiljöer.

I samband med utställning av RUFS 2050 genomförde förvaltningen ett seminarium med fokus på att allt ska få plats vid förtätning av staden – såväl parker, utemiljöer som ytor för organiserad- och spontanidrott.

Regionala cykelkansliet bidrar inom sitt verksamhetsområde till arbetet med folkhälsan. Dessutom samverkar förvaltningen med centrumbildningar inom landstinget som arbetar med människors hälsa och miljö. Förvaltningen är med i det regionala nätverket för folkhälsa och har deltagit i arbetet med att ta fram den regionala folkhälsopolicyn.

6.3 Säkra processer

6.3.1 Säkerhetsarbete

Informationssäkerhet

Förvaltningen/bolaget har genomfört egenkontroll av regelefterlevnad och arbetet med informationssäkerhet under år 2017 på strategisk nivå genom att deklaration besvarats och godkänts i Compliance-portalen.

Ja	Nej	Kommentar
X		

Säkerhet

Förvaltningen/bolaget har genomfört egenkontroll av regelefterlevnad och arbetet med säkerhet under år 2017 på strategisk nivå genom att deklaration besvarats och godkänts i Compliance-portalen.

Ja	Nej	Kommentar
X		Förvaltningen har inte kunnat slutföra framtagande av egna styrdokument inom säkerhetsområdet under 2017, det är ett prioriterat område 2018.

Förvaltningen nyttjar tjänster inom säkerhetsområdet från landstingsstyrelsens förvaltning. Tjänsterna omfattar: reception, passage och larmsystem, bevakning och larmutryckning samt systematiskt brandskyddsarbete.

6.4 Digitaliseringsgrad

6.4.1 Uppföljning av landstingets digitaliseringsarbete

Förvaltningens digitaliseringsarbete sker främst inom ”En digital agenda för Stockholms län”, som är ett samarbete mellan landstinget, Länsstyrelsen i Stockholm och Storsthlm. Agendans syfte är att skynda på digitaliseringen i länet.

Under 2017 avslutades det mångåriga projektet Centre for Sustainable Communications (CESC) som var förlagt vid KTH. Förvaltningen delfinansierade centrumet vars arbete syftade till att utforska digitaliseringens möjligheter att bidra till hållbar utveckling. Projektet mynnade bland annat ut i guiden ”Digitalisera för miljön”.

Kunskapsspridning är en viktig del av förvaltningens verksamhet. Därför pågår ständigt arbetet med att skapa och utveckla digitala tjänster och verktyg som underlättar för målgrupperna att ta till sig och använda sig av kunskapen, så som kartor, statistik och analyser.

Under året har en portal för att tillgängliggöra geodata utvecklats. Portalen finns uppe, men driften har under året inte kommit igång. Ökad användning av geodata kan leda till bättre beslutsunderlag, vilket bidrar till del två av strategins fyra delar

Två förstudier har genomförts under året kring digitala verktyg, kopplat till uppdrag i verksamhetsplanen för 2017; en hållbarhetsbarometer som syftar till att kunna göra kommunjämförelser utifrån de tre hållbarhetsaspekterna samt en projektdatabas som syftar till att samla in och tillgängliggöra projekt som bidragit till att genomföra den regionala utvecklingsplanen.

7. Personal och utbildning

7.1 Verksamhetsförändringar och verksamhetsutveckling

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen arbetar ständigt med att utveckla arbetsorganisation och arbetssätt. Verksamhetsutveckling och förändringar beskrivs i flera delar i årsrapporten, men sammanfattningsvis hänvisas till avsnitt 8. Ledningens åtgärder.

7.2 Kompetensförsörjning

Under 2017 gjordes en förstärkning av personal vid förvaltningen, vilket har beskrivits i tidigare avsnitt. Detta har till stora delar bidragit till att kunna utföra de uppdrag som åligger förvaltningen med tillräckligt hög kvalitet. Det är fortfarande en stor kvinnodominans av de anställda på förvaltningen, vilket främst förklaras av en högre andel kvinnor i de yrken som finns representerade vid förvaltningen, men ett flertal män har kunnat rekryteras under året.

All personalförstärkning på förvaltningen sker genom en omfördelning av konsultmedel till personal.

Det råder stor konkurrens avseende kompetens inom fysisk planering i länet, vilket ställer än högre krav på landstinget och förvaltningen att vara en attraktiv arbetsgivare avseende både lönesättning, arbetssätt och värderingsgrund etc.

Förvaltningen har under senare delen av 2017 implementerat KOLL/ProCompetence.

7.3 Utbildning och kontinuerlig kompetensutveckling

Förvaltningen ansvarar för att kompetensutveckling bedrivs utifrån uppdrag och kommande behov. Gemensamma insatser inom säkerhet och informationssäkerhet har gjorts, även de obligatoriska webbutbildningarna tex SLL Disa informationssäkerhet och HBTQ-utbildningen.

7.4 Attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare

Arbetsgivaren verkar för ökad lönespridning och en differentiering av löneökningar. Inför den årliga löneöversynen arbetar ledningen med att analysera befintlig lönestruktur och göra en samlad prioritering med syfte att uppnå önskad effekt. I samband med den årliga löneöversynen erbjuds utbildningar med syfte att cheferna ska känna sig trygga i att sätta lön utifrån ökad lönespridning och en differentiering av löneökningar.

Under året har förvaltningens HR-avdelning tagit fram riktlinjer för att förebygga kränkande särbehandling och en plan som beskriver hur Tillväxt- och regionplaneförvaltningen arbetar med aktiva åtgärder enligt förändringarna i diskrimineringslagstiftningen.

Frågor som rör diskrimineringslagstiftningen ingår i den årliga medarbetarenkäten. Om resultatet ger indikation diskriminering tas åtgärder fram.

Hälsofrämjande arbetsmiljö

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen arbetar med stöd av HR-avdelningen förebyggande för att främja hälsa och reducera sjukfrånvaron Friskvårdssatsningar har genomförts under året i form av stegtävling och pausgymnastik via de anställdas datorer. Även en föreläsning från företagshälsovården avseende förståelse av stress och förebyggande stresshantering har genomförts. Handlingsplaner från föregående års medarbetarenkät har tagits fram och genomförts på respektive avdelning. Medarbetarenkäten för 2017 genomfördes under november-december och resultaten presenteras under inledningen av 2018. Andelen anställda med noll sjukdagar är 44,4% och andelen med högst fem sjukdagar per år är 69,44%. Vid behov erbjuds stödsamtal via företagshälsovården.

Jämställdhet och mångfald

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen har tillgång till metoder och verktyg för ett systematiskt arbete med jämställdhet och jämlikhet. Förvaltningen analyserar könsuppdelad statistik ur ett verksamhetsperspektiv i samband med delårs- och årsrapportering vad gäller antal tillsvidareanställda respektive tidsbegränsat anställda, sjukfrånvarodagar och procentuell sjukfrånvaro.

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen arbetar systematiskt med jämlikhet och jämställdhet bland annat som ett perspektiv vid rekrytering, genom värdegrundsarbetet samt genom obligatoriska e-utbildningar på området för medarbetare och chefer. I chefsutbildningen som genomförs årligen ingår ett särskilt avsnitt om jämlikhet och jämställdhet. Det finns även en modul som tar upp lönebildning, där särskilt poängteras att lönesättningen är individuell och differentierad och den inte får vara diskriminerande.

Förvaltningens medarbetare och chefer erbjuds och uppmanas också delta i övriga, icke obligatoriska utbildningar på området. Förvaltningen följer upp deltagandet i dessa utbildningar via portalen Lärtorget där landstingets e-utbildningar samlas.

Arbetsgivare för framtiden

	2017	2016
Antal anställda	44	41
Antal tillsvidareanställda	37	35
Antal tidsbegränsat anställda	7	6

Könsfördelning

Kvinnor	31
Män	13
Totalt antal	44

Förvaltningens personalarbete har utförts med stöd av den gemensamma HR-avdelningen för de centrala förvaltningarna inom landstinget.

Årets löneöversyn är genomförd enligt tidplan och modulen Heroma, chefens meny med modulen lönesättning har använts för rapportering av de nya lönerna.

Samverkan med de fackliga organisationerna har genomförts enligt årsplan.

7.5 Mål och resultatorienterade chefer

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen har tillgång till det av landstingsstyrelsens förvaltning upphandlade chefs- och ledarskapsprogrammet där syftet är att utveckla, behålla och attrahera sökande till chefstjänster. Ett par av förvaltningens chefer har under året deltagit i dessa.

Alla chefer ska ha en individuell plan som är upprättad med respektive chef. Kompetensutvecklingsinsatser tas fram utifrån det individuella behovet dvs vad behöver respektive chef för att vara en god ledare utifrån sitt uppdrag både på kort och långs sikt.

Mål och resultat samt uppföljning av detta utifrån förvaltningens uppdrag är en central del av chefernas och ledningsgruppens löpande arbete.

8. Ledningens åtgärder

Förvaltningsledningen har sedan hösten 2015 bedrivit ett omfattande utvecklings- och förändringsarbete inom både styrning och ledning, mål- och resultatuppföljning, intern organisation, rutiner och arbetssätt, kommunikation, värdegrund med mera. Detta arbete har pågått under hela 2017 och finns återgivet i andra avsnitt, exempelvis i 4.4, 4.5, avsnitt 7 m. fl. Här kommenteras ytterligare några delar i förbättringsarbetet.

En stor del av utvecklingsarbetet under 2017 har fokuserat på en ökad tydlighet i styrning och ledning med fokus på mål och resultatstyrning enligt uppdrag. En samlad ram för styr- och ledningssystemet har skapats och tydliggjorts. Utöver styrande dokument som reglemente och budget har förvaltningen under 2017 fastställt en arbetsordning som beskriver organisation och ansvar, arbetssätt och krishantering.

Tillsammans med den årliga verksamhetsplanen skapar dessa styrande dokument ramen för medarbetarnas uppdragsblad eller projektplaner och varje medarbetares måltavla. I måltavlorna fastställs kontinuerligt varje medarbetares ansvar, mål och andel av tid per arbetsområde. Varje tertial följs verksamhetsplanen upp för att säkerställa att givna uppdrag och prioriterade insatser genomförs enligt plan. På detta sätt skapas en tydlighet i mål, uppdrag och varje medarbetares roll att bidra till helheten.

Under 2017 har förvaltningen även haft ett omfattande värdegrundsarbete. Samtliga medarbetare har vid flera tillfällen medverkat i att beskriva och bryta ner betydelsen av värdeorden till sin egen vardag och ansvarsområden. Detta arbete fortsätter under 2018 utifrån den nya värdegrund som landstingsfullmäktige har beslutat om.

9. Pågående rättsprocesser (tvister)

Tillväxt- och regionplanenämnden har inga pågående rättsprocesser.

10.Förväntad utveckling 2018

Den första delen av 2018 kommer att präglas av färdigställande och antagande av RUFS 2050, men också klimatfärdplanen, landsbygds- och skärgårdsstrategin liksom godsstrategin. Den senare delen av 2018 kommer att fokusera på att inleda genomförandet och identifiera uppföljningsmetoder för dessa planer och strategier.

Året kommer även att präglas av den kommande regionbildningen, vilket kommer att innebära en hel del förberedelser av olika karaktär. Dels framtagande av underlag, dels förberedelser kopplat till verksamhets- och personalövergång från länsstyrelsen. Vad den här förändringen kommer att innebära avseende organisation, personal och verksamhet för TRF går ännu inte att förutse i alla delar.

Även kommande samlokalisering kommer att kräva medverkan från förvaltningen och framtagande av olika underlag. Därtill kommer givetvis även valet 2018 och den omställning som ett val alltid innebär i en politiskt styrd organisation.

11. Övrigt

Samma redovisningsprinciper har använts som i den senaste årsrapporten.

12. Nämnd-/styrelsebehandling

Årsrapporten för januari-december 2017 behandlas i tillväxt- och regionplanenämnden den 22 februari 2018.

13. Bilagor

A Återrapportering av uppdrag

E E1 Övriga avsättningar, ansvarsförbindelser och tvister
E3 Konsultkostnader

F Styrdokument, policyer och övriga handlingsplaner och dylikt
F1 Efterlevnad av policyer och andra styrdokument
F2 Styrningsrapport förvaltning
F4 Försäkran internkontroll
F5 Uppföljning av upphandling och inköp
F6 Uppföljning internkontrollplan 2017

Hanna Wiik
Förvaltningschef

Stockholms läns landsting

Bilaga A

TRN 2017-0156

LS 2017-0126

Förvaltning/Bolag: Tillväxt- och regionplaneförvaltningen

ÅTERRAPPORTERING UPPDRAG. BUDGET OCH LÖPANDE. ÅRSRAPPORT DEC 2017

Ursprung	LS-nummer	Att-sats nummer/ Datum	Att-sats	Ansvarig nämnd/ styrelse	Uppdrag åtgärdat (Ja, Delvis, Nej)	Kommentar
Budget 2015	LS 1403-0399 TRN 2015-0116	25	att uppdra åt landstingsstyrelsen att föreslå en ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen som ska ersätta den nu gällande regionala utvecklingsplanen, RUFS 2010	TRN	Delvis	Ett utställningsförslag för RUFS 2050 har utarbetats och godkänts av TRN i juni 2017. Från den 27 juni till den 3 november 2017 pågick utställnings- och remissperioden samtidigt som en omfattande dialog fördes med regionens aktörer. Arbetet med RUFS 2050 har fortsatt under hösten och vintern 2017 med att ta fram ett nytt planförslag (antagandehandling) samt ett särskilt utlåtande där remissynpunkterna sammanställs, analyseras och beaktas (utställningsutlåtande). Dessa färdigställs i januari 2018 för att sedan behandlas av TRN i februari och därefter av landstingsfullmäktige i juni.
Löpande 2016	LS 2015-0093 LS 1407-0877	LF 2016-03-15	att uppdra åt nämnder, styrelser och bolag inom Stockholms läns landsting att utarbeta styrdokument för säkerhet i enlighet med landstingsstyrelsens riktlinjer för säkerhet.	TRN	Delvis	Förvaltningen har genom nätverket för informationssäkerhetssamordnare deltagit i arbetet med att ta fram en gemensam policy för informationssäkerhet och säkerhet för hela landstinget. Policyn sänds på remiss till förvaltningar och bolag i början av 2018 och förväntas antas av LF under våren 2018, därefter tas kompletterande styrdokument fram. TRFs interna arbete med styrdokument för säkerhet har inte kunnat slutföras under 2017, förvaltningen kommer prioritera detta under 2018 och anpassa arbetet utifrån den nya policyn och de underlag som erhålls av SLL Säkerhet och beredskap . Förvaltningens brandutrymningsledare har deltagit i brandskyddsutbildning anpassad för arbetsplatsens lokalisering under hösten 2017.

Stockholms läns landsting

Övriga avsättningar, ansvarsförbindelser och tvister

Bilaga E1

TRN 2017-0156
LS 2017-0126

Förvaltning/Bolag **Tillväxt- och regionplaneförvaltningen** Period 2017-12-31

Belopp anges i kronor.

Legala Avsättningar

Specificera typ av avsättning: [1]	IB 2017	Ianspr under året	Återföring	Årets avsättning	UB	Tidpunkt då avsättning skall upplösas (ange år)	Är avsättningen föremål för tvist (JA/NEJ)
	0	0	0	0	**0**		
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
TOTALT	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**		

[1] För varje avsättning ska anges: osäkerhet om belopp el tidpunkt för utflöde av resurser samt eventuella gottgörelser som kan erhållas

Informella Avsättningar (endast bolagen)

Specificera typ av avsättning: [1]	IB 2017	Ianspr under året	Återföring	Årets avsättning	UB	Tidpunkt då avsättning skall upplösas (ange år)	Är avsättningen föremål för tvist (JA/NEJ)
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
TOTALT	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**		

[1] För varje avsättning ska anges: osäkerhet om belopp el tidpunkt för utflöde av resurser samt eventuella gottgörelser som kan erhållas

Ansvarsförbindelser

Specificera typ av ansvarsförbindelse	Belopp	Är ansvarsförbindelsen föremål för tvist (JA/NEJ)
	0	
TOTALT	**0**	

Skuld för avslutade tvister

Specificera skuld	Belopp
	0
TOTALT	**0**

Definitioner

Legal avsättning (legal förpliktelse)
En avsättning för en förpliktelse (åtagande) som härrör från ett kontrakt, lagstiftning eller annan laglig grund. (BFNAR 2012:1)

Informell avsättning (informell förpliktelse)
En avsättning för en förpliktelse (åtagande) som härrör från ett företags handlande genom att företaget på grund av etablerad praxis, offentliggjorda riktlinjer eller ett tillräckligt detaljerat, aktuellt uttalande har visat externa parter att företaget påtar sig vissa skyldigheter och därigenom har skapat en välgrundad förväntan hos dessa parter om att det kommer att fullgöra sina skyldigheter. (BFNAR 2012:1)

Informella avsättningar finns inte i landsting och kommuner, avser endast bolag. Redovisas som ansvarsförbindelse i landstinget - se punkt c nedan.

Ansvarsförbindelse
a) en möjlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser och vars förekomst kommer att bekräftas endast av att en eller flera osäkra framtida händelser inträffar eller uteblir
b) en befintlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom någon av följande förutsättningar gäller:
• det är inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen,
• förpliktelsens storlek kan inte beräknas med tillräcklig tillförlitlighet,
eller
c) en händelse som - på grund av etablerad praxis, offentliggjorda riktlinjer eller tillräckigt utförligt och aktuellt uttalande - har skapat en välgrundad förväntan hos externa parter att kommunen eller landstinget kommer att vidta åtgärder vilket kan komma att kräva ett utflöde av resurser, men som inte uppfyller villkoren för en förpliktelse enligt denna rekommendation. (RKR Rek 10.2)

Skuld för avslutad tvist
Om en rättsprocess är avslutad (t ex ett mål som är förlorat i första instans) och inget överklagande är aktuellt, är det klart vilket belopp som ska betalas och när. Gäller även i de fall ett myndighetsbeslut inte överklagas.

Konsultkostnader

Bilaga E3

TRN 2017-0156
LS 2017-0126

Förvaltning/Bolag **Tillväxt- och regionplaneförvaltningen**

Belopp anges i kronor.

Konsultkostnader i resultaträkningen[1]

Leverantör	Belopp	Ändamål
Absolute Communications LLC	40 000	Avgift för moderator/talare till RUFS-konferensen
Almi Företagspartner Sthlm Sörmland	50 000	Projektstöd för behovs-, målgrupps- och aktörsanalys
Anna Molander fotograf	13 200	Poträtt för nya medarbetare på TRF
Cordicon AB	288 000	Ledningsgruppsutveckling, seminarier och konsultstöd
Diversity Charter Sweden	7 500	Nätverksträff/workshopp, formgivning och tryck, möteskostnader, lokal och förtäring, dokumentation m.m.
Ecoloop AB	10 000	Konsultstöd för revidering av GIS-analyser
Ekan AB	102 781	Konsultstöd avseende Modell för målstyrning och uppföljning TRN. Ramavtal SLL 1654
ESRI Sweden AB	244 400	System- och användarstöd för ArcGIS Server Enterprise samt underhåll och installation av Portal ArcGIS och geokodare
Fidelity Stockholm AB	1 000 485	Formgivning och tryck av rapporter, t.ex. RUFS2050, klimatfärdplan och landsbygd- och skärgårdsstrategi m.fl.
Garme Media AB	110 000	Moderator till konferenser (Metrex och RUFS)
Gullers Grupp AB	150 000	Arvode för utbildning och individuell coaching i presentationsteknik
IntraKey AB	103 600	Utveckling och justering av SharePoint, mallar och felsökning samt uppgradering till Office Key.
Knowit Experience Stockholm AB	563 601	Konsultstöd för utveckling av rufs.se
Kungliga Tekniska Högskolan	100 000	Deltagande i CESC 2017 etapp 4 enligt avtal. TRR7017
Lantmäteriverket	659 900	Avgift för geodatasamverkan 2017
Ledarskapskonsulterna AB	30 000	Seminarium om normmedvetenhet för medarbetare på TRF 30 mars 2017
Länsstyrelsen i Sthlms län	150 000	Genomförda ö-träffar samt medfinansiering rapport för Vidga Normen.
New Republic PR AB	20 000	Avser medfinansiering av Sthlm6000+ inflyttningskit till studenter i nybyggda studentbostäder
Semantix Eqvator AB	261 113	Tjänster avseende översättning och språkgranskning av rapporter, t.ex. RUFS2050, klimatfärdplan och landsbygd- och skärgårdsstrategi m.fl.
Skåne Läns landsting	70 000	Avser projekt flyttkedjor
SLP Group AB /Ukko	69 700	Expertstöd för utvecklad användning av geografisk data.
Spacescape AB	160 000	Konsultstöd gällande landsbygds- och skärgårdsstrategi samt seminarie för ÖMS
Statistiska Centralbyrån	3 761 767	Framtagande av rapporter och data avseende demografi och befolkningsstatistik, samt medverkan vid demogragiskt seminarium 2017-11-09
Sv. Kommuner och Landsting	170 000	SKL utredning
Sweco Energuide AB	597 039	Projektstöd för EU-projekt, EV Energy, skrivstöd för klimatfärdplan 2050
Sweco Society AB	232 114	Konsultstöd för rapport Stockholm-Oslo
Trivector Traffic AB	329 431	Konsultstöd för regionalt cykelbokslut 2016 samt stråkstudier för cykelkansliet
Tyrens AB	526 908	Konsultstöd för planeringsunderlag verksamhetsavfall och massor, stråkstudier Regionala cykelstråk samt regional vattenförsörjningsplan Stockholms län.
Uppsala kommun	120 000	Medfinansiering avseende ABC-samarbetet.
WSP Sverige AB	2 330 841	Konsultstöd för Godsstrategi, RUFS 2050 utställningsförslag, GIS analys och revidering av plankarta och remisser
Swedavia	300 000	Konsultstöd för projekt, Connect Sweden
LSF (Cybercom Group)	13 650	Konsultstöd vid införande av e-förvaltningstjänster CCE-402 (TRF infoklassning)
TOTALT	**12 586 029**	

[1)] Skall anges av förvaltning/bolag med konsultkostnader som överstiger 10 mkr under räkenskapsåret. Avser kostnader som rapporteras på koncernkonton 7542, 7561, 7562, 7563 och 7569. Avser SLL-externa köp.

Efterlevnad av policyer och andra styrande dokument 2017

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen				
Styrande dokument/policyer *Styrdokument - kategori*	**Följer alla**	**Följer delvis**	**Följer ej**	**Kommentarer**
Styrning och ledning				
Arbetsordningar, reglemente och delegationsordning	X			Se årsrapporten samt bilaga F 2 Styrningsrapport
Internkontroll	X			Se årsrapporten, bilaga F 2 Styrningsrapport samt bilaga F 6
Internationellt arbete	X			
Ägarstyrning				Ej tillämplig
Verksamhetsstöd				
Ekonomi	X			
Forskning och utbildning	X			
Informationsförvaltning	X			
Investeringar och fastigheter	X			
IT	X			
Kommunikation	X			
Miljö	X			Se årsrapporten
Personal	X			
Socialt ansvarstagande	X			Se årsrapporten
Säkerhet och krisberedskap (inkl informationssäkerhet)	X			Se årsrapporten
Upphandling	X			Se bilaga F 5
Antikorruption	X			
Kärnverksamhet				
Hälso- och sjukvård				Ej tillämplig
Kollektivtrafik				Ej tillämplig
Regionplanering	X			

Policyerna framgår av www.sll.se under rubrik Om landstinget/det här är landstinget/styrande dokument (länk: http://www.sll.se/om-landstinget/det-har-ar-landstinget/styrande-dokument/).

Tabellen ska kommenteras med förvaltningens/bolagets efterlevnad av landstingsfullmäktiges policybeslut och övriga viktiga styrdokument. Efterlevnaden kryssmarkeras med relevant status.

Kommentarer ska ovillkorligen lämnas om ”följer delvis” eller ”följer ej” har förkryssats. Om policyn/styrdokumentet inte är relevant för den verksamhet som förvaltningen/bolaget bedriver anges det i kommentaren med ”Ej tillämplig”.

För policy/styrdokument som avrapporteras i årsrapport enligt särskilda anvisningar gäller att de förtecknas och kryssmarkeras i bilagan på samma sätt som övriga policy/styrdokument men att för kommentarer hänvisas till årsrapporten.

Under varje underrubrik på hemsidan framgår vilka policyer och styrdokument som är aktuella med länk till respektive policy. Det är endast de styrande dokumenten som ska beaktas.

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen

STYRNINGSRAPPORT 2017

Innehållsförteckning

1. Återrapportering av styrande direktiv 3
1.1 Efterlevnad av fastställt reglemente....3
1.2 Efterlevnad av policyer och styrdokument 4

2. Intern styrning och kontroll.... 4
2.1.1 Kontrollmiljö.... 4
2.2 Riskbedömning och kontrollaktiviteter 5
2.3 Uppföljning 5
2.4 Försäkran om internkontroll....5

3. Behandling av styrningsrapporten....5

Styrningen av tillväxt- och regionplanenämnden och dess förvaltning utgår från kommunallagen, gällande lagar för den specifika verksamheten som bedrivs samt de direktiv som Stockholms läns landsting lämnat, exempelvis reglemente och policyer.

1. Återrapportering av styrande direktiv

1.1 Efterlevnad av fastställt reglemente

Reglementet för Tillväxt- och regionplanenämnden anger att nämnden ansvarar för regionplaneringen och de regionala utvecklings- och tillväxtfrågorna inom landstinget. Det åligger tillväxt- och regionplanenämnden

1. att ansvara för regionplaneringen och de uppgifter som har samband med denna och den kommunala och statliga fysiska planeringen,
2. att tillgodose landstingets behov av allmän statistikinformation och av inventeringar, utredningar och prognoser om sociala ekonomiska och fysiska förhållanden i regionen och att i dessa frågor svara för samordningen med övriga organ inom samhällsplanering,
3. att ansvara för frågor om naturvård, glesbygd och skärgård och därvid svara för utredningar och samordning med övriga organ inom samhällsplaneringen,
4. att ansvara för upprättande av, information om samt uppföljning av skärgårdsprogram,
5. att ansvara för frågor som rör landstingets samarbete med regioner i Europa och internationellt i frågor inom nämndens ansvarsområde om regional utveckling samt att koordinera landstingets strategier för deltagande i EU:s regional-, struktur och socialfondprogram.

Samtliga ovanstående områden utgör den löpande verksamheten vid förvaltningen vilket beskrivs dels i verksamhetsplanen för 2017, dels i huvuddokumentet för årsbokslutet. Detta omfattar bl. a. löpande remissbehandling av kommunala planer och program, framtagande av ett stort antal kunskapsunderlag inom regional utvecklingsplanering, dialog och samverkan med lokala, regionala och nationella aktörer inom regional utvecklingsplanering, genomförande av nu gällande regionala utvecklingsplan, framtagande av nästa utvecklingsplan, demografiska prognoser och scenarios, genomförande och samordning av skärgårdsfrågor liksom fördelning av skärgårds-, miljö-, och fraktbidrag, samordning av EU:s strukturfonder inom SLL mm.

Inga avvikelser från uppdrag och reglemente kan noteras för 2017, snarare ett ambitiöst genomförande av ovanstående liksom kontinuerlig uppföljning och utveckling av detsamma.

1.2 Efterlevnad av policyer och styrdokument

Sedan mars 2015, då förvaltningen bildades, pågår implementering av samtliga relevanta policies och regelverk för Stockholms läns landsting. Förvaltningen har varit delaktig i framtagande av flera av de nya policies som förväntas beslutas av landstingsfullmäktige under första halvåret 2018.

2. Intern styrning och kontroll

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen följer landstingets Policy för internkontroll, LS 1303-0431. Internkontroll inom landstinget är en tillämpning av COSO-modellen, ett internationellt tillämpat ramverk för att beskriva den interna kontrollen. Intern styrning och kontroll definieras enligt COSO som en process där styrelse, ledning och övrig personal samverkar och med rimlig grad av säkerhet ska se till att verksamhetens mål uppnås avseende:

- Effektiv och ändamålsenlig verksamhetsstyrning
- Tillförlitlig finansiell rapportering
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, förordningar och interna regler

2.1.1 Kontrollmiljö

I nämndens arbetsordning och instruktioner för förvaltningschefen säkerställs en tydlig roll- och ansvarsfördelning till gagn för en effektiv hantering av verksamhetens risker.

Förvaltningsledningen rapporterar regelbundet till nämnden utifrån fastställda rutiner. Förvaltningsledningen ansvarar för det system för internkontroll som krävs för att hantera väsentliga risker i den löpande verksamheten.

Landstingsrevisorerna har under 2017 sedvanligt granskat den interna kontrollen (löpande granskning av internkontroll) samt presenterat en delredovisningsrapport.

I delredovisningsrapporten uttalar Landstingsrevisorerna att:

- Nämndens prognos för det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet i allt väsentligt bedöms som rimlig samt att måluppfyllelsen analyseras och kommenteras på ett tillfredsställande sätt.
- Att verksamhetens kärnprocesser berörs i den interna kontrollplanen. Den tidigare rekommendationen att bryta ner egna verksamhetsmål och indikatorer samt koppla dessa till arbetet med riskanalys och internkontrollplan kommer att följas upp 2018, eftersom mål och indikatorer för nämnden antogs till budget 2018.

- Att ansvarsfördelningen när det gäller löneprocessen är tillräckligt tydlig mellan förvaltningen och landstingsstyrelsens förvaltning. Rutinerna avseende kontroll och uppföljning av lönehantering är tillräckliga.
- Efter en särskild granskning av hur nämnden arbetar med fullmäktiges uppdrag att stärka den regionala cykelplaneringen, bedömer revisorerna att nämnden arbetar i enlighet med fullmäktiges intention att genomföra cykelstrategin och samordna cykelplaneringen.

Vidare rekommenderar Landstingsrevisorerna att:

- Nämndens delegationsordning och förvaltningens beslutsordning revideras och förtydligas avseende representation och beskrivningar av vad som menas med delegation, vidaredelegation och verkställighet.

TRFs kommentar: Delegationsordning och beslutsordning har reviderats, delegationsordningen behandlas av nämnden i februari 2018.

- Bidragsgivningen ur miljö- och skärgårdsanslaget även bör ha uttryckligt stöd i reglementet för nämnden och rekommenderar att nämnden i samverkan med landstingsstyrelsen ska föreslå landstingsfullmäktige att det regleras i reglementet.

TRFs kommentar: Dialog kommer att föras med Landstingsstyrelsen och dess förvaltning om möjlig revidering av reglementet.

2.2 Riskbedömning och kontrollaktiviteter

Förvaltningens internkontrollplan för 2017 fastställdes av nämnden i februari 2017. Områden där väsentliga brister noteras åtgärdas löpande och följs upp. Internkontrollplanen för 2017 är bilagd till årsrapporten.

2.3 Uppföljning

Uppföljningsarbetet innefattar bland annat att säkerställa att åtgärder vidtas rörande de brister och förslag till åtgärder som framkommit vid den interna kontrollen och externa revisionen. Uppföljningen av internkontrollplanen 2017 är bilagd till årsrapporten. Inga avsteg har gjorts.

2.4 Försäkran om internkontroll

Tillväxt- och regionplaneförvaltningens förvaltningschef har i särskild bilaga till årsrapporten lämnat försäkran att nödvändiga åtgärder vidtagits för att uppnå en tillräcklig internkontroll inom bolaget i enlighet med Policy för Internkontroll LS 1303-0431.

3. Behandling av styrningsrapporten

Denna styrningsrapport ingår som en bilaga till årsrapporten 2017 och har nämndbehandlats 2018-02-22.

UPPFÖLJNING AV LANDSTINGETS UPPHANDLING OCH INKÖP 2017

1. Upphandlat år 2017

Här avses annonserade upphandlingar som avslutats under år 2017, det vill säga där avtal tecknats. Avrop, beställning och förnyad konkurrensutsättning på föregående års ramavtal tas inte med. Upphandlingsvärdet avser det sammanlagda avtalsvärdet, inklusive optionsår. Mkr betecknar miljoner kronor.

Ange antalet upphandlingar över 534 890 kr (det vill säga gränsen för direktupphandling) för LOU samt det totala upphandlingsvärdet för dessa. Särskilj egna upphandlingar, samordnade upphandlingar och de upphandlingar som ni gett SLL Upphandling i uppdrag att utföra.

De verksamheter som går under LUF anger upphandlingar över 993 368 kr (det vill säga gränsen för direktupphandling).

Upphandlingar över 534 890 kr för LOU samt 993 368 kr för LUF år 2017		
Upphandling	Antal upphandlingar, totalt	Totalt upphandlings-värde (Mkr)
Egna upphandlingar		
Samordnad upphandling[1]	1	24 Mkr (4 år)
Uppdrag till SLL Upphandling		

Eventuell kommentar:
Förvaltningen medverkade i en samordnad upphandling, SLL 3607, som expertgrupp.

[1] Samordnad upphandling är när två eller flera nämnder/styrelser eller bolag gemensamt anskaffar varor och tjänster av samma slag. Den part som genomför den samordnade upphandlingen redovisar denna i enkäten.

Direktupphandlingar och upphandlingsvärde

Ange antalet direktupphandlingar och det totala upphandlingsvärdet för dessa.

Antal direktupphandlingar och upphandlingsvärde år 2017		
Upphandling	Antal	Totalt upphandlings-värde (Mkr)
Mellan 100 000 kr och 534 890 för LOU och 993 368 för LUF	3	0,7 Mkr
Över 534 890 för LOU och 993 368 för LUF med synnerliga skäl	0	

Eventuell kommentar:
Två av direktupphandlingarna har genomförts på grund av att efterfrågad tjänst inte fanns i befintliga ramavtal. En av direktupphandlingarna genomfördes på grund av att de avtalade leverantörerna (i aktuellt ramavtal) tackade nej till uppdrag.

2. Miljöprogram och uppförandekod

Miljöprogram

I hur många upphandlingar (exklusive direktupphandlingar) där avtal har tecknats år 2017 har landstingets miljöprogram beaktats? Avser upphandlingar över 534 890 kr för LOU och 993 368 kr för LUF.

Upphandlingar där landstingets miljöprogram beaktats år 2017	
	Antal upphandlingar, totalt
Egna upphandlingar	
Samordnad upphandling	1
Uppdrag till SLL Upphandling	

Antal genomförda leverantörsuppföljningar av miljökrav:
Antal leverantörsuppföljningar som lett till åtgärd:
Om det lett till åtgärd, beskriv denna:
Kommentar: I anbudsinbjudan till SLL 3607, punkt 7.5, anges att:
Det är viktigt att antagen leverantör beaktar gällande miljöprogram och samarbetar med SLL i dessa frågor.
Anbudsgivaren redogör för sitt interna miljöarbete genom att besvara frågorna i del A i Hållbarhetsbilagan, bilaga 7. Ifylld Hållbarhetsbilaga lämnas in i samband med avtalstecknande.

Uppförandekod

I hur många av de av nationellt prioriterade riskområdena[2] har krav ställts på landstingets uppförandekod, genom bifogad uppförandekod och/eller särskilda kontraktsvillkor.

Upphandlingar där krav ställts på landstingets uppförandekod år 2017	
	Antal upphandlingar, totalt
Egna upphandlingar	
Samordnad upphandling	
Uppdrag till SLL Upphandling	

Antal övriga upphandlingar där krav ställts i på uppförandekod utöver de nationellt prioriterade riskområdena, genom bifogad uppförandekod och/eller särskilda kontraktsvillkor.

Upphandlingar där krav uppförandekod utöver prioriterade områden år 2017	
	Antal upphandlingar, totalt
Egna upphandlingar	
Samordnad upphandling	1
Uppdrag till SLL Upphandling	

Vilken uppförandekod har använts:
Antal genomförda leverantörsuppföljningar av uppförandekoden:
Antal leverantörsuppföljningar som lett till åtgärd:
Om det lett till åtgärd, beskriv denna:
Kommentar: I anbudsinbjudan till SLL 3607, punkt 7.6, anges att: Sveriges regioner och landsting vill säkerställa att de varor och tjänster som köps in är producerade under hållbara och ansvarsfulla förhållanden. Sedan 2010 samarbetar alla landsting och regioner i detta arbete och en gemensam uppförandekod har tagits fram, se bilaga 8 - ”Uppförandekod för leverantörer”. Under avtalstiden ska antagen leverantör på anmodan lägga in ett antal grundläggande uppgifter i landstingens och regionernas webb-baserade avtalsuppföljningsverktyg.

Finns det särskilda kontraktsvillkor som är kopplade till uppförandekoden vid upphandling:
Ja ☐ Nej ☒

Har ni identifierat prioriterade riskområden utöver de nationellt prioriterade riskområdena:
Ja ☐ Nej ☒
Om ja, vilka:

[2] De prioriterade områdena är IT, textil, handskar, operationsartiklar, instrument, medicinteknisk utrustning, läkemedel och livsmedel.

3. Avtal

I vilken utsträckning utnyttjar er verksamhet samordnade upphandlingsavtal:

Alltid ☐ Sällan ☐
Ofta ☒ Aldrig ☐

Om svar ”sällan” eller ”aldrig”, ange orsak:

4. Elektroniska beställningssystem

Använder ni elektroniska beställningssystem?

Ja ☐ Nej ☒

Om ja, vilket system används:

Clock Work ☐ Annat ☐

Om annat ange vad:

Om nej, finns planer på ett införande:

Ja ☐ Nej ☒

5. Kvalitet i upphandlingsarbetet

I mars 2010 antog landstingsfullmäktige en ny upphandlingspolicy.

Finns det en dokumenterad lokal upphandlingspolicy som följs?		Finns det en dokumenterad och standardiserad upphandlingsprocess som följs?	
2016	2017	2016	2017
Ja ☐ Nej ☒	Ja ☐ Nej ☒	Ja ☐ Nej ☒	Ja ☐ Nej ☒

Eventuell kommentar:

Förvaltningen följer de centrala styrdokumenten för upphandling. Det har inte bedömts vara aktuellt att ta fram egen lokal upphandlingspolicy. Förvaltningen har rutin för avrop från ramavtal och för direktupphandling samt en mall för offertförfrågan.

6. Upphandlingsstrategi, riskanalys och kvalitetssäkring

Hur många upphandlingar har en dokumenterad upphandlingsstrategi som bland annat innehåller: mål, marknads-, risk- och spendanalys samt hållbarhet. I vilken utsträckning finns en dokumenterad riskanalys (där väsentliga risker identifieras och bedöms) med kvalitetssäkringsmoment (där flera personer granskar underlag före annonsering och tilldelningsbeslut)?

Gäller upphandlingar över 534 890 kr för LOU och 993 368 kr för LUF.

Upphandlingsstrategi, riskanalys och kvalitetssäkring		
	Antal med genomförd och dokumenterad upphandlingsstrategi	Antal upprättade strategier innehållande dokumenterad riskanalys och kvalitetssäkringsmoment
Egna upphandlingar		
Samordnad upphandling	1	1
Uppdrag till SLL Upphandling		

Eventuell kommentar:
Förvaltningen har deltagit i en samordnad upphandling, SLL 3607.

7. Uppföljning

Har ni en organisation som säkerställer aktiv uppföljning av villkor i och köpta volymer på ingångna avtal:
Ja ☐ Nej ☒
Beskriv denna:
Om nej, ange varför:
Förvaltningen använder ramavtal som tecknats centralt av SLL, och uppföljning av dessa görs av SLL upphandling.

Genomför ni seriositetskontroller via skattemyndigheten (bland annat att företag betalar skatt och sociala avgifter) under pågående avtalsperiod:
Ja ☐ Nej ☒
Om nej ange varför: Se ovanstående svar.

Följer ni regelmässigt upp avtal ekonomiskt (så det framgår hur mycket och vad som köpts) under pågående avtalsperiod:
Ja ☐ Nej ☒
Beskriv om ni gör annan regelmässig uppföljning av avtal:

Förvaltningen använder i mycket stor omfattning ramavtal som tecknats centralt av SLL, och uppföljning av dessa görs av SLL upphandling. Förvaltningens avrop från ramavtal samt direktupphandlingar följs upp tertialsvis i samband med att verksamhetsplanen följs upp (ekonomiskt utfall samt verksamhetsinnehåll).

Hur många avtal[3] (till exempel serviceavtal och försörjningsavtal[4]) har ni följt upp ekonomiskt under år 2017? Hur många sådana avtal har ni totalt?

Antal avtal med högre värde än 2,0 mkr, LOU och LUF	Antal avtal med högre värde än 2,0 mkr, LOU och LUF, som följts upp ekonomiskt
-	-

Hur många avslutade avtal[5] (till exempel serviceavtal och försörjningsavtal) under 201 har följts upp avseende villkor i avtalet under avtalstiden? Hur många sådana avtal har avslutats under året?

Antal avtal med högre värde än 2,0 mkr, LOU och LUF, som avslutats under år 2017	Antal avslutade avtal med högre värde än 2,0 mkr, LOU och LUF, som följts upp avseende villkor i avtalet under avtalstiden	Antal avslutade avtal med högre värde än 2,0 mkr, LOU och LUF, utan särskilda villkor i avtalet
-	-	-

8. Små och medelstora företag

Har förfrågningsunderlag anpassats (till exempel avseende ekonomiska krav, teknisk förmåga, annans kapacitet eller avgränsning av anbudsområden) så att små företag[6] har möjlighet att delta i det konkurrensuppsökande skedet? Gäller upphandlingar över 534 890 kr för LOU och 993 368 kr för LUF.

Ja ☒ Nej ☐

Antal upphandlingar där förfrågningsunderlaget anpassats: 1
Antal upphandlingar där små företag erhållit avtal:
TRF hänvisar till SLL Upphandling i denna fråga, avser ramavtal SLL 3607.
Om nej, ange varför:

[3] Avser avtal med årligt avtalsvärde över 2 000 000 kr för LOU och LUF.
[4] Försörjningsavtal avser städning, mat och tvätt.
[5] Avser avtal med årligt avtalsvärde över 2 000 000 kr för LOU och LUF.
[6] Små företag har färre än 50 anställda och bedöms vara fristående företag, det vill säga som inte bedöms ägas till större delen av annat företags.

9. Medarbetarstatistik

Här anges hur många genomsnittligt antal årsarbetare (**ej personer**) som arbetar med inköp (beställning/avrop) respektive upphandlingar.

OBS! Om en medarbetare i sin tjänst till viss del har att upphandla/göra inköp så uppskattar ni hur stor respektive del är). De som avropar ute i vården skall ej tas med här.

	Upphandlare		Inköpare (beställning/avrop)	
	2016	2017	2016	2017
Antal heltidstjänster:	-	-	5	5

Eventuell kommentar:
Samtliga chefer och handläggare på tillväxt- och regionplaneförvaltningen gör beställningar och avrop i varierande grad, beroende på karaktären av respektive persons ansvarsområden enligt verksamhetsplanen. Antal inköpare som angivits är en uppskattning.

10. Överprövningar

Ange antal unika överprövningsmål (så kallade målnummer, det vill säga flera parallella mål med olika leverantörer avseende samma upphandling) med lagakraftvunna domar under år 2017 där SLL fått rätt.

	SLL har fått rätt och ärendet har blivit:					
	- avslaget		- avskrivet		- återkallat	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Antal:						

Ange antal unika överprövningsmål (så kallade målnummer) med lagakraftvunna domar under år 2017 där anbudsgivaren fått rätt eller där domstolen dömt att upphandlingen ska göras om.

	SLL har ålagts att:			
	göra en rättelse		göra om upphandlingen	
	2016	2017	2016	2017
Antal:				

Eventuell kommentar:

Ange antal avslutade (under år 2017) och överprövade upphandlingar med lagakraftvunna domar där SLL fått rätt.

	SLL har fått rätt och ärendet har blivit:					
	- avslaget		- avskrivet		- återkallat	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Antal:						

Ange antal avslutade (under år 2017) och överprövade upphandlingar med lagakraftvunna domar där anbudsgivaren fått rätt eller där domstolen dömt att upphandlingen ska göras om.

	SLL har ålagts att:			
	göra en rättelse		göra om upphandlingen	
	2016	2017	2016	2017
Antal:				

Eventuell övergripande kommentar:
Förvaltningen har deltagit i en samordnad upphandling, SLL 3607, som avslutades 2017 (expertgrupp). För uppgift om överprövning hänvisas till SLL Upphandling.

11. Ökad eller minskad konkurrens vid upphandling

Mäter ni om konkurrensen vid upphandling förändras mellan åren? Till exempel genom att mäta antalet anbud per upphandling.

Ja ☐ Nej ☒

Om ja, ange hur ni mäter:

Om nej, ange varför:
Förvaltningen har inte genomfört egna upphandlingar, dock deltagit som expertgrupp i en samordnad upphandling som avslutades 2017.

Uppföljning av internkontrollplan per december 2017 för Tillväxt- och regionplaneförvaltningen

Riskområde	Verksamhet	Rubrik	Riskbeskrivning	Konsekvens	Sannolikhet (1-4)	Konsekvens (1-4)	Riskbedömning (Sannolikhet x Konsekvens)	Åtgärd	Kontrollmoment	Frekvens	Riskägare/ ansvarig	Status	Trend/åtgärd	Kommentar *Uppföljning av status sker vid delårsrapport och årsbokslut*
Omvärld		Remisser	Under 2017 förväntas **5** kommunala översiktsplaner sändas ut på remiss och flera andra remisser kommer bli föremål för behandling av förvaltningen. Risk för att det tidsmässigt kolliderar med processen med utställning för RUFS 2050 och att det inte finns tillräckligt med resurser för att bearbeta dem med tillfredsställande kvalitet.	Att förvaltningen inte bevakar genomförande av RUFS i tillräcklig omfattning.	2	4	8	Minimera. Bevakning av tidplaner hos respektive aktör kombinerat med resursfördelning och framförhållning på förvaltningens berörda avdelningar, liksom hög prioritering av remisshantering.	Lista över kända remisser och svarsdatum följs upp	Status tas löpande upp på avdelningsmöten.	Avdelningschef	Grön	Grön	Förvaltningen bereder löpande yttranden i ärenden som bidrar till nämndens grunduppdrag avseende regionplanering och regional utveckling, genomförande av RUFS och andra strategiska planer, liksom bevakande av att program och styrdokument för regionens utveckling ligger i linje med de regionala målen. Bland annat har förvaltningen berett yttranden på samtliga 18 inkomna remisser vad gäller översiktsplaner och fördjupade översiktsplaner, yttrat sig över nio andra kommunala planer, två planer i angränsande län, sex statliga remisser m.m.
Omvärld		Regional långsiktig strategisk trafikplanering	Trafikförvaltningens uppdrag inom långsiktig strategisk regional trafikplanering är otydligt formulerat avseende kopplingen och medverkan i förvaltningens långsiktiga strategiska regionplanering. Det finns en risk för bristande samordning och förankring med TF respektive TN.	Bristande kvalitet i underlag och slutsatser om länets regionala planering, samt otydligt regionalt ledarskap och samordning i centrala strategiska processer.	3	3	9	Samordning på tjänstemanna- och politisk nivå på båda förvaltningarna och nämnderna.	Fördjupad löpande dialog om respektive förvaltnings ansvar och ansvarsfördelning gällande trafikfrågor	Status tas löpande upp på avdelningsmöten och i ledningsgruppen.	Avdelningschef och Förvaltningschef	Gul	Gul	Behovet av samarbete är större än samverkan inom RUFS-processen. Inom andra projekt/processer och uppdrag bedöms utmaningen att samordna resurser samt att samarbeta som större. En fortsatt dialog om, och ställningstagande kring, vad ansvaret för strategisk trafikplanering innebär - behövs.
Verksamhetsområden	RUFS 2050	Politisk förankring	Risk för bristande politisk förankring av utställningsförslaget, risken kan uppstå både före och efter utställning.	Före remissen fördröjer det processen och efter remissen stoppar det processen.	3	4	12	Arbeta på flera nivåer för att motverka risken. Systematikt planera politisk förankring under första halvan av 2017.	Uppföljning enligt projektplanen	Löpande på styrgruppsmöten och ordförandeberedningar	Projektledning och styrgrupp samt presidiet	Grön	Grön	Den politiska förankringen **före** beslut om att sända ut RUFS 2050 på remiss har varit omfattande och processen har följt tidplanen. Remissperioden pågick mellan 27 juni och 3 november 2017 och en omfattande dialogverksamhet pågick under hela perioden. Tidplanen fram till antagen plan i juni 2018 är oförändrad.
Verksamhetsområden	RUFS 2050	Trafikplaneringsresurser	Otillräcklig medverkan i omfattning och erfarenhet från trafikförvaltningen	Brister i planens trafikstrategiska frågor som inverkar negativt på planens legitimitet.	3	4	12	Förvaltningschef och linjechefer säkerställer medverkan från TF	Löpande avstämning med linjechefer	Samverkansmöten	Avdelningschefer	Grön	Grön	TF har medverkat löpande med tjänstemannaresurser i framtagandet av RUFS 2050. Ambitionen är att lyckas hålla i hela planarbetet fram till godkänd plan i februari 2018.
Verksamhets-områden	Regionbildning	Intern förankring	Landstingets förmåga att ta omhand omfattningen i ett utvidgat och samlat helhetsansvar för den regionala utvecklingen i Stockholms län. RUFS roll som eventuellt kommande RUP. Relativt kort om tid för de omfattande förberedelserna internt i landstinget samt i dialog med länets kommuner och verksamhetsövergång från länsstyrelsen..	Bristande intern samordning och enad linje utåt riskerar att skapa sämre trovärdighet externt.	2	4	8	Risken kan undvikas genom en landstingsövergripande projektorganisation samt att TRF, som har sakkompetensen i frågan, ges möjlighet att bidra i förberedelser, genomförande och avseende kommunikationen om regionbildning.	Löpande dialog inom SLL	I projektorganisationen och vid löpande avstämningsmöten	LD, förvaltningschefen och presidiet	Grön	Grön	TRF bidrar i den landstingsövergripande projektorganisationen. Under 2017 har fokus legat på kartläggning av det kommande uppdraget och landstingets verksamhet, benchmarking med andra regioner samt olika alternativ för den framtida tjänstemannaorganisationen.
Verksamhets-områden	Regionbildning	Extern förankring	Bristande förankring och medverkan från kommunerna i länet, bl.a. baserat på partipolitiska oenigheter inom kommunerna och på bristande förtroende för landstinget. Svårt att få till en samarbetsinriktad dialog i regionen baserad på förtroende i arbetet för en regionbildning. Kan även få konsekvenser för RUFS-arbetet och dess genomförande.	Svårt att få till en samarbetsinriktad dialog baserad på förtroende i arbetet för en regionbildning. Kan även få konsekvenser för RUFS-arbetet och dess genomförande.	2	4	8	Risken kan undvikas genom en tydlig kommunikation, transparent genomförandeprocess och inbjudan till kommunerna om kontinuerlig involvering.	Löpande dialog inom SLL	I projektorganisationen och vid löpande avstämningsmöten	LD, förvaltningschefen, presidiet och samtliga politiska företrädare för TRN och landstinget.	Gul	Grön	Vissa kontakter är tagna med kommunerna via StorSthlm av LD och projektledare, dock fortsatta önskemål om mer dialog från kommunerna.
Internt	Kontorsmiljö	Kontorsmiljö förtätning	Förtätningen innebär med stor sannolikhet att arbetsmiljön försämras. Det medför att det blir trängre, högre ljudvolym och mer störningsmoment som köbildning till toaletter och kaffemaskin. Gemensamhetsutrymmena försvinner och möjlighet att äta lunch och fika begränsas kraftigt. De ytor som har använts till processorienterade delar av arbetet försvinner vilket riskerar att påverka kvaliteten.	Internkommunikationen kan bli sämre och stressnivån kan öka. Det blir även en minskad effektivitet, då vi behöver röra oss mer i huset och till andra adresser.	3	4	12	Begränsa genom att jobba med information och identifiera nya rutiner.	Återkommande punkt på TRF-samlingen för avstämning	Möten varje vecka	Avdelningschef och Förvaltningschef	Gul	Gul	Förtätningen har inneburit att gemensamhetsutrymmena försvunnit. Spontana interna möten har minskat och större workshops med externa aktörer förläggs i externt hyrda lokaler, vilket medfört att kostnaderna har ökat. Möjligheterna att äta lunch och fika förväntas öka i samband med att sådant utymme iordningsställs under inledningen av 2018, dock kvarstår problemet med ökade kostnader för externt hyrda lokaler vid workshops odyl.
Internt	Kontorsmiljö	Kontorsmiljö flytt	Det finns risk för att de nya lokalerna inte anpassas efter det behov som förvaltningens verksamhet kräver. Bl.a. behov av tysta rum, möteslokaler med mera. Det finns också en hög risk för störning i verksamheten om flytten skulle sammanfalla i tid med känsliga faser i utställningsarbetet för RUFS 2050.	Ökar kostnader för lokaler på stan. Skapar hinder för att boka in spontana möten och större workshops med externa aktörer. Påverkar arbetsglädjen negativt. Fler kommer vilja jobba hemma oftare. Skapar hinder för den kommande resan om att jobba ännu mer med att ta en tydlig roll som ledande regional aktör - behöver utrymme för att bygga förtroende ännu mer.	3	4	12	Risken kan undvikas om en tydlig beskrivning av verksamhetens behov - nu och efter kommande regionbildning - tas som utgångspunkt för val av lokaler. Mycket stor vikt måste läggas på förvaltningens olika roller, inte minst som regional processledare och mötesplats.	En arbetsgrupp inrättas för att säkerställa förvaltningens lokalbehov och delaktighet i flyttprocessen. Ledningsgruppen hanterar flytten som en strategisk fråga.	Återkommande i ledningsgruppen	Ledningsgruppen	Grön	Röd	Inför 2017 aviserades att förvaltningen skulle flytta till lokaler på annan adress under senare delen av året. En intern arbetsgrupp inrättades som i mars tog fram en behovs- och riskanalys avseende flytt. Den aviserade flytten har skjutits upp till senare delen av 2019 med anledning av samlokalisering av de centrala förvaltningarna inom landstinget. En behovsinventering har genomförts i november 2017 och längre fram i flyttprocessen ska det genomföras olika risk- och konsekvensbedömningar. Förvaltningen kommer att delta i vissa arbetsgrupper inför flytten och kommer att behöva anpassa sitt arbetssätt till de nya lokalerna.

Uppföljning av internkontrollplan per december 2017 för Tillväxt- och regionplaneförvaltningen

Riskområde	Verksamhet	Rubrik	Riskbeskrivning	Konsekvens	Sannolikhet (1-4)	Konsekvens (1-4)	Riskbedömning (Sannolikhet x Konsekvens)	Åtgärd	Kontrollmoment	Frekvens	Riskägare/ ansvarig	Status	Trend/åtgärd	Kommentar *Uppföljning av status sker vid delårsrapport och årsbokslut*
Internt	Ekonomi	Ekonomisk uppföljning	Förvaltningen ska under 2017 fortsätta utveckla rutinerna för ekonomisk uppföljning. De ska ha en tydligare koppling till verksamhetsplanen och bättre ta tillvara de ekonomisystem som används. En möjlig risk är att rutinerna inte i tillräcklig utsträckning motsvarar behoven.	Att den ekonomiska uppföljningen upplevs som bristfällig, både internt inom förvaltningen och inom SLL centralt.	2	4	8	Avstämningar och kontroller av rutinernas relevans.	Avstämningar och kontroller av rutinernas relevans.	Återkommande med Ekonomiansvarig	Controller	Grön	Grön	Rutinerna har utvecklats under 2017 med koppling till verksamhetsplanen och ekonomisystemen. Även uppföljningsrutinerna vad gäller stiftelserna som förvaltningen administrerar har utvecklats. Ekonomisk uppföljning och rutiner kopplade till området är föremål för ett ständigt förbättringsarbete på förvaltningen.
Internt	Ekonomi	Behörigheter i ekonomisystemet	Förvaltningen ska löpande säkerställa att det finns undertecknade behörighetsblanketter i Raindance-systemet (fakturahantering). Det gäller både för personer med rätt att attestera och att godkänna.	Att rätt behörighet för fakturahantering finns dokumenterad är en del av intern styrning och kontroll, så att fel kan undvikas.	2	4	8	Eliminera. I de fall där undertecknade behörighetsblanketter saknas ska sådana tas fram.	Vid nyanställning skrivs behörighetsblankett samt att rutin följs att avsluta behörighet vid avslutande av tjänst.	Nyanställning Avslut av anställning Beslut om attestförteckning	Avdelnings- och enhetschefer Controller	Grön	Grön	Kontinuerligt arbete med att uppdatera behörigheter.
Internt	Ledningssystem	Framtagande och hantering av styrdokument	Det finns en risk att nödvändiga styrdokument och rutiner inte tas fram på grund av att förvaltningen saknar kompetens och kapacitet.	Styrdokument och rutiner är en viktig del av förvaltningens ledningssystem.	2	4	8	I den mån kompetens saknas för att ta fram styrdokument ska diskussion inledas med i första hand landstingsstyrelsens förvaltning om stöd. Hanteringen av framtagna styrdokument ska under 2017 skötas via EDIT vilket medför en mer kontinuerlig uppdatering m.m.	Avstämning av de styrande dokument och rutiner som behöver tas fram alternativt uppdateras.	Löpande, minst en gång per månad vid enhetsmöten	Enhetschef Ekonomi och Administration	Gul	Grön	Det planerade arbetet med att hantera förvaltningens styrande dokument i EDIT har inte kunnat påbörjas eftersom det varit ett centralt förändringsstopp och EDIT-modulen inte varit tillgänglig. Under hösten 2017 har TRF deltagit i referensgrupper mm för arbetet med att minska SLLs centrala policys från 24 till ett tiotal, under ledning av SLL Styrning och ekonomi. TRF har även getts tillfälle att lämna synpunkter på förslagen till policies via internremisser. De nya policydokumenten beräknas antas av landstingsfullmäktige under våren 2018, efter att de varit på remiss hos nämnder och bolag. När policydokumenten är antagna ska centrala riktlinjer och tillämpningsanvisningar tas fram som stöd till nämnder och bolag. Det är ännu oklart i vilken omfattning TRF behöver ta fram egna styrdokument. På grund av detta har förvaltningen inte tagit fram styrdokument i den utsträckning som tidigare planerats. Ett förslag till kommunikationsstrategi är dock framtagen, som förväntas antas av TRN efter att den övergripande kommunikationspolicyn antagits av landstingsfullmäktige under våren 2018
Internt	IT	Driftstörningar	Förvaltningens interna dokumenthantering sköts med stöd av en SharePoint-plattform som utvecklats under åren. Förvaltningen har även utvecklat GIS-stödd Geodatasamverkan som flera av SLLs förvaltningar tar del av. Dessa båda plattformar har separata servrar som till viss del driftas av SLL IT. Det finns risk för en fördröjning av support vid störningar vilket medför avbrott i arbetet och konsekvensen blir att arbetsmiljön försämras och stressen ökar. Dessutom kan problem uppstå för TRF att leverera material i rätt tid.	Plattformarna och servrarna är vitala för dokument-, projekt-, och databashantering vilket gör att försämrad funktionalitet, begränsad tillgänglighet och störningar även under en kortare period är att betrakta som kritiska	2	4	8	Regelbundna avstämningar med SLL IT kring driftstörningar, ev. någon eller några från SLL IT som specialiserar sig mot TRF.	Dokumentera störningar och felrapportering och ha avstämningar med LSF IT och teknik/SLL IT	Löpande	Avdelningschef Regionplaneavd Enhetschef Ekonomi och Administration	Gul	Röd	Det har under året varit återkommande driftsproblem för servern avseende den GIS-stödda Geodatasamverkan. Kontakt upprättad med ansvariga på SLL-IT för att avhjälpa problemen, men bristande kompetens/ansvarstagande för GIS-support från SLL-IT är fortsatt problematiskt. Vid årets slut kvarstår både drifts- och supportproblemen.

Försäkran internkontroll

Till landstingsstyrelsen

Denna försäkran lämnas i anslutning till inrapportering av årsbokslut per 31 december 2017, och avser tillväxt- och regionplaneförvaltningen.

Försäkran kring internkontroll utgår från Policy för internkontroll för Stockholms läns landsting och bolag, LS 1303-0431, punkt 4.2.

Härmed avges försäkran att nödvändiga åtgärder vidtagits för att uppnå en tillräcklig internkontroll inom förvaltningen.

Stockholm 2018-01-29

Hanna Wiik
Förvaltningschef